

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΑΠΕΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ.

Ἄλλοτε ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιθεώρησις (φυλ. 14, σελ. 83, Ἀπρίλιος 1874) ἐπραγματεύθη περὶ τῆς δικαιολογικῆς βάσεως τῶν ἀπεργιῶν. Ὅστις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐργάζεται, ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα νὰ μὴ ἐργάζεται. Ὁ συνεταιρισμὸς πολλῶν ὁμοῦ τοιούτων δικαιωμάτων εἶναι ἐπίσης νόμιμος, ὅπως καὶ ὁ τῶν λοιπῶν. Μόνοι οἱ νομίζοντες ὅτι ἔχουσι δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἐργασίας τῶν ἄλλων δύνανται νὰ ὀργίζωνται κατὰ τῆς ἐλευθερίας μεθ' ἧς οὗτοι μεταχειρίζονται αὐτήν. Ἐν τούτοις ἡ ὀργή των εἶναι τόσης σημασίας ὅση καὶ ἡ βοή τῆς μελίσεως ἡ ὁποία ἀπώλεσε τὸ κέντρον της. Διαδοχικῶς πρωτηγωνίστησαν ὄλαι αἱ τάξεις τῆς κοινωνίας. Σήμερον εἶναι ἡ σειρὰ καὶ τῆς ἐργατικῆς. Κατὰ πρῶτον λαμβάνει συνείδησιν ἑαυτῆς, ἔπειτα προβάλλει τὰ δικαιώματά της, μέχρις οὗ ἔλθῃ ἡ ὥρα νὰ ἀναπτύξῃ καὶ τὰς ἀξιώσεις της.

Ἄλλ' ἐὰν περιορισθῶμεν ἐν τῇ οἰκονομικῇ σφαίρᾳ τοῦ προκειμένου θέματος καὶ καθ' ὅσον ταύτη ἐκ τῆς πολιτικονομικῆς ἐπόψεως ἀνήκει, δὲν ἔχομεν τί ἀπὸ τῶν ἐπαμφοτερίζοντων νομοθετικῶν τῆς προηγουμένης περιόδου ὀργανισμῶν νὰ ἐλέγξωμεν εἰς τὸ ἐργατικὸν ρεῦμα, τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀναπτύσσεται. Ὅλαι αἱ ποινικαὶ ἀπαγορεύσεις τῶν ἐργατικῶν ἐνώσεων ἔπεσαν κατὰ γῆς ὑπὸ τὸ φύσημα τῆς θεμελιώδους τῶν συνταγματικῶν συνεταιρισμῶν ἀρχῆς. Κατὰ μέρος δὲ τιθεμένων

τῶν παραφωνιῶν, τὰς ὁποίας ἡ κίνησις τῶν μεγάλων ἀριθμῶν ἀναγκαίως συνεπιφέρει μέχρις οὗ ἡ κοινωνικὴ ἁρμονία διαβῆ τοὺς διαφόρους σταθμοὺς αὐτῆς, τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ λαϊκὴ ἐλευθερία ἀτενίζει εἰς ὀρίζοντας οἴτινες ὅλοσεν εὐρύνονται. Χαρὰ εἰς ἐκείνας τὰς χώρας καθ' ἃς τὸ πνεῦμα τῆς ἀδελφότητος μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων δὲν εἶναι εἰς μόνον τὰ χεῖλη τῶν εὐαγγελιστῶν. Τὸ μέλλον ἀνήκει εἰς τὴν συνεργασίαν ὅλων τῶν παραγωγῶν τῆς ἐθνικῆς εὐδαιμονίας, καὶ ὅστις εἶπῃ, ὅτι ἐκτὸς τῆς σφαίρας τῆς ἐμῆς δὲν ὑπάρχει σωτηρία, δεόν γὰ ἐκβληθῆ ἐκ τῆς σφαίρας τῆς κοινωνίας ἐκτὸς ἢ ἤδη τὴν ὑπέταξεν.

Ἄλλὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἐργασίας ἢ τῆς μὴ ἐργασίας (ἀπεργίας) ἔχει τοιαύτην σχέσιν πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ συναιτερισμοῦ ἐν τοῖς μεγάλοις τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ζητήμασι, ὥστε ἀμοιβαίως συμπληροῦνται. Διὰ πολὺν καιρὸν ἡ ἐργασία θὰ περιστρέφετο ἐντὸς τοῦ πνιγερῶν κύκλου τῆς ἀτομικότητος, ἐὰν δὲν ἐτίθετο ὑπὸ τὴν κραταιὰν αἰγίδα τοῦ συναιτερισμοῦ. Ὅπως δὲ ἐπὶ τῆς ἐργασίας ἡ ἔνωσις πολλῶν ἐργατικῶν δυνάμεων πολλαπλασιάζει τὴν ἀποτελεσματικότητά αὐτῶν, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐπὶ τῆς ἀπεργίας ἡ δραστηκότης αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐνώσεως ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἔχουσι ἄλλο ἐκτὸς αὐτῆς καταφύγιον. Διότι ἀγῶν εἶναι οὗτος, τὸν ὅποιον οἱ μὲν ἐπιπόλαιοι παρατηρηταὶ δὲν βλέπουσιν, οἱ δὲ ἐκ τοῦ σύνεγγυος μελετηταὶ μετ' ἐντάσεως θεωροῦσι. Ἄφ' ἐνὸς οἱ ἐργάται πωλοῦντες τὴν ἐργασίαν των, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ κεφαλαιοῦχοι πωλοῦντες τὸ κεφάλαιόν των. Ἡ πάλῃ τῶν διαπραγματεύσεων ἀρχίζει κατὰ μέρος, αἱ συμφωνίαι κλείονται, καὶ ὁ ἀσθενέστερος ὑποχωρεῖ ἐνώπιον τοῦ ἰσχυροτέρου. Ζήτημα ἰσχύος παγκόσμιον, τοῦ ὁποίου οἱ κατὰ μόνον πορευόμενοι γνωρίζουσι τὴν ἐπιβλητικὴν σημασίαν πολὺ πλειότερον τῶν ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ συναιτερισμοῦ εἰσερχομένων εἰς τὸ στάδιον. Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ τούτου ἀγῶνος

εἶπῃ τις πρὸς τοὺς ἐργάτας : κάτω αἱ ἐνώσεις σας, κάτω οἱ σύνδεσμοί σας, οἱ ἐργάται πρέπει νὰ ἐννοήσουν ὅτι πρόκειται περὶ τῆς ζωῆς αὐτῶν.

Ἄλλὰ τοιοῦτος κίνδυνος ἀπὸ κεκηρυγμένου κατὰ τῆς ἐργατικῆς τάξεως προγράμματος δὲν φαίνεται ἀνήκων εἰς τὴν νεωτέραν ἐξέλιξιν τῶν λαῶν. Τὸ οὐσιῶδες στρέφεται οὕτω εἰς τὴν μέθοδον τῆς κοινῆς ἐνεργείας τῶν ἐργατικῶν ομάδων· καὶ ἐπειδὴ πρόκειται περὶ τοῦ οἰκονομικοῦ θέματος τῶν ἀπεργιῶν, δὲν εἶναι ἀπο σκοποῦ ἡ ἔκθεσις τοῦ πρώτου ἐν Ἑλλάδι ὀργανισμοῦ των. Ἀπαντᾶται οὗτος ἐν τῇ τυπογραφικῇ βιομηχανίᾳ, τῆς ὁποίας οἱ ἐργάται ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις προπορεύονται εἰς τὸ καθολικὸν ρεῦμα τὸ ὅποιον κινεῖ τὰς ὑπάρξεις ἐκείνων, οἵτινες ἐν τῷ ἰδρωτί τοῦ προσώπου αὐτῶν ἀνακαλύπτουσι τὸ μυστήριον τῆς ζωῆς. Ἴδου πῶς ὁ «Ἐργατικὸς Σύνδεσμος τῶν Τυπογράφων» ὥρισε τὸ θέμα τῶν ἀπεργιῶν του ἐν τῷ ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1882 καταστατικῷ αὐτοῦ :

«Ἄρθρ. 1.—Οἱ ὑπογεγραμμένοι τυπογράφοι σννιστῶμεν ἐν Ἀθήναις ἐδρεύοντα λαϊκὸν συναιτερισμὸν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐργατικὸς Σύνδεσμος τῶν Τυπογράφων», σκοπὸς τοῦ ὁποίου εἶναι ὁ ἐν τῇ κοινωνικῇ κλίμακῃ προβιθασμὸς τῶν ἐργατῶν τῆς τυπογραφικῆς βιομηχανίας, ἡ ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ζωῆς πρακτικὴ ὑπεράσπισις τῶν ἐργατικῶν συμφερόντων ἐπὶ τῆς οὐσιαστικῆς τοῦ αἰωνίου δικαίου βάσεως, καὶ ἡ ἰδρυσις κέντρου ἐνώσεως καὶ συνεργασίας πρὸς περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῶν ὄρων τῆς βιομηχανικῆς αὐτῶν προαγωγῆς ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ νόμου τῆς αὐτοσυντηρήσεως καὶ τοῦ νόμου τῆς πολιτείας.

«Ἄρθρ. 2.—Ὁ σκοπὸς οὗτος θέλει ἐπιδιωχθῆ διὰ τοῦ ὀργανισμοῦ ἀ συστηματικῆς ἀμύνης κατὰ τῶν ἐπὶ τῆς ἐργατικῆς κοινωνίας ἐν γένει καὶ τῆς τυπογραφικῆς βιομηχανίας ἰδίᾳ καταπιέσεων ὑπὸ οἰονδήποτε χρῶμα καὶ ἂν κρύπτωνται αὗται, (β' ἐφημερίδος τῶν ἐργατικῶν

ιδεῶν, γ' εταιρικής λέσχης καὶ δ' συνεργατικοῦ τυπογραφείου).

«**Ἄρθρ. 3.**—Ὁ Ἑργατικὸς Σύνδεσμος τῶν Τυπογράφων διοικεῖται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐξ ἐνὸς Προέδρου, ἐνὸς Ταμίου, ἐνὸς Ἐλεγκτοῦ καὶ ἐνὸς Γραμματέως, ἀντιπροσωπευούσης αὐτὸν ἀπέναντι τῶν τρίτων ἢ ἐνώπιον τῶν Δημοσίων Ἀρχῶν, καὶ ἀποφασίζούσης τὰ ἀναγκαῖα μέτρα ἐν συνδιασκέψει τελουμέναις ἀπαξ τοῦλάχιστον τῆς ἐβδομάδος ἐν ἰδιαιτέρῳ τῆς Λέσχης τοῦ Συνδέσμου χώρῳ, μετὰ τοῦ παρ' αὐτῇ ὀργανιζομένου δωδεκαμελοῦς Συμβουλίου κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν . . .

«**Ἄρθρ. 10.**—Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ μετὰ τῶν δύο τρίτων τοῦλάχιστον τῆς ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου, ὡσὰκις οἱ ὄροι τῆς ἐργατικῆς ζωῆς εὐρίσκονται εἰς διάστασιν πρὸς τὸ ὑφιστάμενον τυπογραφικὸν ἡμερομίσθιον, τὴν ὑφιστάμενην διάρκειαν τῆς ἡμερησίας ἢ νυκτερινῆς ἐργασίας καὶ τὴν καθόλου κατάστασιν τῆς τυπογραφικῆς βιομηχανίας, συνέρχονται εἰς εἰδικὴν συνεδρίασιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀποφασίζονται τὰ ληπτέα μέτρα, μετὰ τῶν ὁποίων πρῶτον μὲν εἶναι φιλικὴ συνεννόησις μετὰ τῶν καταστηματαρχῶν, τελικόν δὲ ἢ κήρυξις γενικῆς ἢ μερικῆς ἀπεργίας. Καὶ γενικὴ μὲν ἀπεργία εἶναι ὅταν καθόλου διατάσσεται ἢ παῦσις τῶν τυπογραφικῶν ἔργων, μερικὴ δὲ ἀπεργία ὅταν πρὸς ὠρισμένα μόνον τυπογραφεῖα ἀπαγορεύηται ἢ χορήγησις ἐργασίας. Ἀρθέντων τῶν αἰτίων τῆς ἀπεργίας, ἢ Ἐπιτροπῆ, ἀπὸ ὁμοίας τῇ ἀνωτέρῳ διασκέψεως, κηρύττει τὴν παῦσιν τῆς ἀπεργίας.

«**Ἄρθρ. 11.**—Κηρυχθείσης τῆς ἀπεργίας, εἰς οὐδὲν μέλος τοῦ Συνδέσμου ἐπιτρέπεται νὰ ἐργασθῇ, ἐπὶ γενικῆς μὲν ἀπεργίας εἰς τὰ τυπογραφεῖα ἐν γένει, ἐπὶ μερικῆς δὲ εἰς τὰ ἀπαγορευμένα. Ἐὰν μέλος τι παραβῇ τὴν διάταξιν ταύτην κυρύσσεται πρὸ ὁδοῦ τῆς, διαγράφεται ἐκ τοῦ μητρώου τοῦ Ἑργατικοῦ Συνδέσμου καὶ στερεῖται ὅλων τῶν προηγούμενων καταθέσεων του καὶ παντὸς ἀπὸ

τοῦ Συνδέσμου δικαιώματος. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ δημοσιεύεται ἐν τῇ ἐφημερίδι τοῦ Συνδέσμου καὶ ἐκτίθεται ἐπὶ μισθῆς πινακίδος ἐν τῇ Λέσχῃ αὐτοῦ.

«**Ἄρθ. 12.**—Ἐπὶ γενικῆς ἀπεργίας εἰς ἕκαστον μέλος τοῦ Ἑργατικοῦ Συνδέσμου καὶ ἐπὶ μερικῆς ἀπεργίας εἰς ἕκαστον μέλος αὐτοῦ ἐργαζόμενον, ὅτε ἐκηρύχθη αὕτη, εἰς ἀπαγορευθὲν τυπογραφεῖον χορηγοῦνται κατὰ πᾶσαν ἡμέραν δραχμὴ μία καὶ ἡμίσεια ἐντὸς τῶν πρώτων δέκα ἐβδομάδων καὶ δραχμὴ μία ἐντὸς τῶν ἐπομένων δέκα ἐβδομάδων. Ἐὰν τὰ χρηματικὰ μέσα τοῦ Συνδέσμου δὲν ἐπιτρέπωσι τοιαύτας χορηγίας, ἢ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ περιορίσῃ αὐτάς εἰς μικρότερα ἔτι ποσά.

«**Ἄρθ. 13.**—Κηρυχθείσης τῆς ἀπεργίας, ἀπαγορεύεται εἰς τὰ μέλη τοῦ Ἑργατικοῦ Συνδέσμου νὰ ὁμιλῶσι καὶ νὰ συγκοινωνῶσιν ὅπωςδῆποτε πρὸς τὰ μὴ τοιαῦτα.

«**Ἄρθ. 14.**—Ὅσοι καταστηματαρχαὶ τυπογραφείων θέλουσι πρὸς αὐτοὺς νὰ παύσῃ ἢ κηρυχθεῖσα ἀπεργία, συνεννοοῦνται μετὰ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἑργατικοῦ Συνδέσμου, ἥτις κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 3 ὠρισμένα δίδει, ἐπὶ τῇ ἀποκοπτομένῃ τοῦ ἡμερομίσθιου τιμῇ καὶ τῷ λοιπῷ τῆς βιομηχανικῆς διενέξεως συμβιβασμῷ, τὴν ἄδειαν εἰς τὰ ἀνήκοντα μέλη τοῦ Συνδέσμου, ἵνα ἐργασθῶσιν ἐν τοῖς τυπογραφείοις, τῶν ὁποίων αἶρεται ἢ ἀπεργικὴ ἀπαγόρευσις.

«**Ἄρθ. 15.**—Τὰ ἐπὶ γενικῶν ἀπεργιῶν ἀναφύμενα ἰδιαιτέρως σοβαρὰ ζητήματα λύονται, ἐὰν ἐκ τῶν περιστάσεων τὸ κρίνη εὐθετον ἢ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνδέσμου, ὑπὸ ἐννεαμελοῦς διαιτητικοῦ δικαστηρίου, τὰ τρία μέλη τοῦ ὁποίου διορίζει ἢ Ἐπιτροπὴ, τὰ τρία τὸ σύνολον τῶν καταστηματαρχῶν, καὶ τὰ ὑπόλοιπα τρία ἀναδεικνύονται διὰ κλήρου ἐξαγομένου, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἐξ ἀμφοτέρωθεν διαιτητῶν, ἐκ κληρωτίδος, ἐν ἣ τίθενται τὰ ὀνόματα τῶν ἐν Ἀθήναις διωρισμένων παντὸς βαθμοῦ δικαστῶν.»

Τοιαῦται αἱ βάσεις τοῦ ἀπεργικοῦ ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἡμῶν κοινωνίᾳ ρεύματος. Ὅ,τι ἰδιαιτέρως προκαλεῖ τὴν προσοχὴν εἶναι ἡ ἄκρα εὐλάβεια τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἱεροὺς τῆς κοινωνίας δεσμοὺς καὶ πρὸς τὸ ὑψηλὸν τῆς νομοκρατίας πνεῦμα. Δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ ἀγῶνος ἰδεῶν καὶ ἀγῶνος δικαίων. Ἐν δὲ εἶναι τὸ σκοπούμενον, ὁ θρίαμβος τῆς κοινωνικῆς ἁρμονίας, τὴν ὁποίαν ἡ πρόοδος ἀναβιβάζει ὅλοεν εἰς τὴν κλίμακα τοῦ ἀνθρωπισμοῦ.

ΕΓΓΕΙΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΝ ΙΡΛΑΝΔΙΑ.

Μεταξὺ τῶν μεγάλων ζητημάτων, τὰ ὁποῖα οἱ παρελθόντες αἰῶνες ἐκληροδότησαν εἰς τὸν παρόντα, καὶ ἂν οὐτος ἀποδειχθῆ ἀνίκανος πρὸς λύσιν αὐτῶν, εἰς τοὺς μέλλοντας, ἀναμφισβητήτως κυριωτάτην θέσιν κατέχει τὸ ζήτημα τῆς Ἰρλανδικῆς γῆς, τόσον ἐκ τῆς κρισιμότητος τῶν συνεπειῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν μεγαλειτέραν, ἐξ ὧν ποτὲ ὑπῆρξαν ἐν τῷ κόσμῳ αὐτοκρατορίαν, ἐννοοῦμεν τὴν Ἀγγλικὴν τῆς ὁποίας ὑποσκάπτει τὰ θεμέλια ἐν τῷ βωμῷ αὐτῷ τῆς ἐστίας, ὅσον καὶ ἐκ τῆς κοινωνικῆς σημασίας τὴν ὁποίαν τὸ ζήτημα τοῦτο κέκτηται ἐν τῇ καθαρᾷ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ σφαίρᾳ, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ γῆ ἐδόθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὄχι οἱ ἀνθρώποι εἰς τὴν γῆν.

Ἐν γένει ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἰρλανδίας ὑπολογίζεται εἰς $5 \frac{3}{10}$ περίπου ἑκατομμύρια ψυχῶν, αἵτινες ἀφ' ὧν ὅποιων-δήποτε φυλῶν καὶ ἂν κατάγονται, ἀπὸ Κελτῶν, Δανῶν, Νορμανδῶν, Ἀγγλῶν ἢ Γάλλων, τὸ ἀκριβὲς εἶναι ὅτι ὑπέστησαν κατὰ τὸ πλεῖστον τὴν ἐπιρροὴν τοῦ κλίματος. Ἡ μεγάλη ἐνότης τοῦ λαοῦ τῆς Ἰρλανδίας εἶναι Ἰρλανδικὴ καὶ μεταξὺ τῶν προμάχων αὐτῆς ἀπαντῶνται πολ-

λοὶ ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων καὶ νέων κατακτητῶν τῆς. Ἐπὶ τοῦ εἰρημένου πληθυσμοῦ τῶν $5 \frac{3}{10}$ ἑκατομμυρίων Ἰρλανδῶν, 423,829 ὑπολογίζονται μισθωταὶ τῆς γῆς καὶ 444,729 ὑπομισθιοὶ ἐργάται τῆς γῆς. Οἱ μὲν πληρώνουσι εἰς τὸν γαιοκτήτην μίσθωμα, οἱ δὲ λαμβάνουσι διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀλλοτρίας γῆς ἐβδομαδιαῖον μισθόν. Τόση ἐχθρότης ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ὑπομισθίων ἐργατῶν τῆς γῆς καὶ τῶν μικρῶν μισθωτῶν αὐτῆς, ὅση μεταξὺ τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῆς.

Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἰρλανδίας, λέγει ὁ κ. Ρήβ, εἶναι ἐκτάσεως 20,159,675 ἄκρων, ἐκ τῶν ὁποίων 511,465 ἐδημεύθησαν ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Βορῶνης. Ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Κρόμβελ δημευθεισῶν γαιοκτησιῶν τῷ 1646, τὸ ἐν τρίτον ἀπεδόθη εἰς τοὺς ἀρχαίους ἰδιοκτήτας ἐπὶ τῆς παλινορθώσεως Καρόλου τοῦ Β' τῷ 1660. Τότε τὸ κοινοβούλιον ἐψήφισεν εἰδικὸν περὶ τῆς ἐγγείου ἰδιοκτησίας ἐν Ἰρλανδίᾳ, νόμον, ὅστις προσωρινῶς ἐπαυσεν ἰσχύων κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1688, ὅτε τὸν κατήργησε τὸ Ἰρλανδικὸν κοινοβούλιον Ἰακώβου τοῦ Β'. Μετὰ τὴν ἤτταν τῶν Στουάρτων ἐν τῇ μάχῃ τῆς Βούνης ἔλαβε χώραν νέα δημευσις τῆς Ἰρλανδικῆς γῆς 1,000,000 ἄκρων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐν τέταρτον ἐπωλήθη εἰς τοὺς παλαιούς ἰδιοκτήτας διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Αἰμερῶν, ἱκανὸν δὲ μέρος ἐκ τοῦ ἐναπομείναντος παρεχωρήθη βραδύτερον ὑπὸ τοῦ Γουλιέλμου. Ἐν συνόλῳ αἱ δημεύσεις τῆς Ἰρλανδικῆς γῆς δὲν φαίνεται ὅτι ἀνήλθον ἄνω τοῦ δεκάτου αὐτῆς, πρέπει δὲ νὰ θεωρηθῆ ὡς ὑπερβολὴ ἢ πάντων τῶν παρόντων δεινῶν ἀναγωγὴ εἰς τὰς δημεύσεις.

Πολλὰ γαῖαι ἔμειναν εἰς τὰς χεῖρας τῶν παλαιῶν ἰρλανδικῶν οικογενειῶν ἀπὸ πολλῶν αἰῶνων. Ὅσον ἀφορᾷ ἰδιαιτέρως τὰς δημεύσεις τὰς χρονολογουμένας ἀπὸ δύο ἤδη αἰῶνων, πολλὰ μεγάλα ἰδιοκτησίαι παρεχωρήθησαν ὑπὸ τοῦ Στέμματος εἰς διαμαρτυρουμένας οικογενείας ἀγγλικῆς καταγωγῆς, ἢ εἰς οικογενείας κατοικοῦσας μάλ-

λον ἐν Ἀγγλίᾳ ἢ ἐν Ἰρλανδίᾳ, μάλιστα δὲ κατοικούσας ἐν τῇ δημαρχίᾳ τῆς πόλεως Λονδίνου, ἣτις ἴδρυσε πρὸς βορρᾶν τῆς Ἰρλανδίας τὴν ὁμώνυμον πόλιν Λονδόδερν. Διΐσχυρίζονται τινες ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν μεγάλων Ἀγγλικῶν ἰδιοκτητῶν, τῶν ἐχόντων γαίας ἐν Ἰρλανδίᾳ, ἀνέρχεται εἰς 1443 καὶ ὅτι κατέχουσιν οὗτοι περίπου 10,000,000 ἄκρων, τῶν ὁποίων μέρος μόνον εἶναι καλλιεργήσιμον· ἀλλὰ δὲν δύναται τις νὰ ἐγγυηθῇ περὶ τῆς ἀκριθείας τῶν ἀριθμῶν τούτων. Ὅπως καὶ ἂν ἔχη, ὁ εἰς τὴν ἀγγλικὴν ἀριστοκρατίαν ἀνήκων ἀριθμὸς οὗτος τῶν καλλιεργητῶν τῆς ἰρλανδικῆς γῆς εἶναι ὁ δυστυχέστατος.

Κατὰ τοὺς δύο τελευταίους αἰῶνας, μέγα μέρος τῶν γαιῶν τῆς Ἰρλανδίας περιῆλθεν εἰς νέας χεῖρας διὰ τῆς διαδοχῆς, τοῦ γάμου, τῆς πωλήσεως καὶ παντοειδῶν ἀντικαταστάσεων, παρενέβη δὲ ἡ νομοθεσία εἰς διευκολύνειν τῆς κινήσεως ταύτης ἐν τῇ ἐγγείῳ ἰδιοκτησίᾳ. Οὕτω παρατηροῦμεν ἐν ἔτει 1847 ἐπὶ τῆς ἀντιβασιλείας τοῦ λόρδου Κλάρενδων, ἐπειδὴ ὑπῆρχεν ἐν Ἰρλανδίᾳ μέγας ἀριθμὸς ἰδιοκτησιῶν λίαν καταχρεωμένων, αἵτινες δὲν ἦτο δυνατόν νὰ πωληθῶσιν ἄνευ πολυκλόων δικαστικῶν διατυπώσεων, ἡ νομοθεσία, τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ λόρδου Κλάρενδων, ἐδημιούργησεν εἰδικὸν δικαστήριον διευκολύνον τὴν παράδοσιν καὶ πώλησιν τῶν καταχρέων τούτων γαιοκτησιῶν. Διὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐπωλήθησαν ἐν διαστήματι τριάκοντα ἐτῶν ἐν Ἰρλανδίᾳ γαῖαι, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία ἀνέρχεται εἰς τὸ κολοσαῖον ποσὸν τῶν 52,404,494 λιρῶν στερλινῶν.

Ἐν γένει ἡ τιμὴ δὲν ἦτο μεγάλη, διότι ἀπετέλει τὸ ἥμισυ περίπου τῆς τιμῆς ἣν ἔχουσι ὅμοιαι γαῖαι ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἰρλανδίᾳ. Ἐν τούτοις μεθ' ὅλην τὴν ἐπίσημον ἐγγόησιν, ἣτις παρεχωρεῖτο εἰς τοὺς ἀγοραστὰς τῶν εἰρημένων γαιοκτησιῶν ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ Κοινοβουλίου καὶ ἣτις ἐκαλεῖτο κοινοβουλευτικὸς τίτλος, ἔλειπε τὸ κυριωδέστερον στοιχεῖον τῆς ἰδιοκτησίας, τούτέστιν ἡ

ἀσφάλεια. Ὀλίγα Ἀγγλικά κεφάλαια διετέθησαν διὰ τὰς ἀγορὰς ταύτας, τὰς ὁποίας ὡς ἦτο ἐπόμενον ἐνήργησαν οἱ Ἰρλανδοί. Ὅπως καὶ ἂν ἔχη, καὶ σήμερον ἀκόμη οὐτοι φιλονεικοῦσι περὶ τῶν κερδῶν καὶ τῆς ἰδιοκτησίας, ἡ δὲ κατάστασις αὐτῶν εἶναι ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις οἰκτρά. Διέθεσαν τὰ χρήματά των ἐλπίζοντες δικαίως νὰ ἀρυσθῶσιν ὠφέλειάν τινα. Πολλάκις ἀναμφιβόλως ἠθέλησαν νὰ πορισθῶσι μείζονα ὠφέλειαν, ἀναβιβάζοντες τὴν τιμὴν τῶν μισθωμάτων βοθηθόμενοι ὑπὸ τοῦ συναγωνισμοῦ. Καὶ συμβαίνει ὅτι ἡ τιμὴ τῶν μισθωμάτων τῶν ἰρλανδικῶν γαιῶν εἶναι ἐν γένει μεγαλειτέρα τοῦ ὅσον ἀπαντᾶται ἐν Ἀγγλίᾳ, Σκωτίᾳ καὶ Βελγίῳ. Ὅπως δὴποτε ἡ τάξις τῶν κερδοσκόπων εἰς τὴν παρεδόθη τὸ ἕκτον περίπου τῆς ἰρλανδικῆς γῆς, ἠδύνατο νὰ δικαιολογηθῇ πλειότερον τῶν παλαιῶν ἰδιοκτητῶν.

Ἐναντίον τῆς τάξεως ἰδίως ταύτης τῶν ἐν Ἰρλανδίᾳ γαιοκτητῶν ἀπευθύνονται νῦν αἱ περὶ τῶν μισθωμάτων κατακραυγαί, μολονότι καὶ οὗτοι ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἰδίαν φυλὴν εἰς τὴν καὶ οἱ ἐναντίοι των. Ἡ ἐπιτακτικὴ φωνὴ τοῦ Ἀγροτικοῦ Συνδέσμου, βοηθουμένη ὑπὸ τοῦ τρόμου τὸν ὅποιον ἐμπνέει, καὶ ἔχουσα πολλὰ στηρίγματα, ἀπαγορεύει εἰς τοὺς μισθωτὰς νὰ πληρώνωσι τὰ χρέη των. Καὶ ἐκεῖνοι δὲ οἵτινες θέλουσι νὰ πληρώσωσι, εἶναι δὲ οὗτοι, πιθανόν, οἱ περισσότεροι, δὲν τολμῶσι νὰ τὸ πράξωσιν. Ἐντεῦθεν ἡ τάξις τῶν γαιοκτητῶν περιῆλθεν ἤδη εἰς ἄκραν ἐνδειαν, ὅλαι δὲ αἱ ὁδοὶ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς πίστεως ἐσταμάτησαν. Ἴσως εἰς οὐδεμίαν πεπολιτισμένην χώραν εἶδε τις τόσον θλιβερόν καὶ μοναδικὸν θέαμα. Εἶναι ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν ὀλόκληρος λαὸς ἀποδέχεται τὴν περιφρημον ρήτραν τοῦ Proudhon «ἡ ἰδιοκτησία εἶναι κλοπή», Ἐὰν ἡ κατάστασις αὕτη ἐξακολουθήσῃ, θὰ ἐπιφέρῃ κοινωνικὴν διάλυσιν.

Προσεπάθησαν καὶ προσπαθοῦσιν ἔτι νὰ συστήσωσι καὶ διαδόσωσι ἐν Ἰρλανδίᾳ τὴν μικρὰν ἰδιοκτησίαν. Ὅλος ὁ

κόσμος παραδέχεται ότι ή ύπαρξις πολυαρίθμων μικρῶν ιδιοκτησιῶν εἶναι ἐπωφελής διὰ τὴν χώραν. Αἱ πρὸς πώλησιν διαθέσιμοι γαῖται δὲν λείπουσιν ἐν Ἰρλανδίᾳ, ἀπ' ἐναντίας καὶ ἐν ἀφρονίᾳ καὶ ἐν εὐθηνίᾳ προσφέρονται. Ἄλλ' ἵνα τὰς ἀγοράσῃ τις ἔχει ἀνάγκην κεφαλαίων. Ἡ μικρὰ ιδιοκτησία δὲν δημιουργεῖται οὔτε διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Πολιτείας, οὔτε διὰ νομοθετικῶν πράξεων. Δημιουργεῖ αὐτὴ ἑαυτὴν διὰ τῆς οἰκονομίας, τῆς εὐρυθμίας, τῆς οἰκογενειακῆς ἀναλογίας καὶ τῆς ἀκαμάτου ἐργασίας. Δυστυχῶς αἱ ἀρεταὶ αὗται δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῇ Ἰρλανδίᾳ. Ἐν τούτοις ἀπὸ ἕξ ἢ ἑπτὰ ἐτῶν ἐπωλήθησαν εἰς μικροὺς ιδιοκτῆτας ἀντὶ τεσσάρων ἢ πέντε σχεδὸν ἑκατομμυρίων νέων δραχμῶν αἱ ἀρχαῖαι γαῖται τῆς ἐκκλησίας, ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ πληρωθῇ ἡ τιμὴ τῶν γαιῶν τούτων ἐντὸς τριάκοντα ἐτῶν δι' ἐτησίων δόσεων, ἐδημιουργήθησαν δὲ οὕτω 5,000 περίπου μικροὶ γαιοκτῆται, οἵτινες εἶναι οἱ καλλίτεροι ἐκ τῶν Ἰρλανδῶν χωρικῶν, διότι διαθέτουσι κεφάλαιά τινα.

Ἡ νομοθεσία πολλάκις ἐπειράθη ἀπὸ εἰκοσιν ἤδη ἐτῶν νὰ κανονίσῃ τὰς σχέσεις τῶν μισθωτῶν πρὸς τοὺς ιδιοκτῆτας, ὑπὸ εὐνοϊκὴν διὰ τοὺς πρώτους ἐποψίν. Ὁ νόμος τοῦ 1860 διακηρύττει ὅτι αἱ σχέσεις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ιδιοκτῆτην στηρίζονται ἐπὶ τοῦ μεταξὺ αὐτῶν συμβολαίου καὶ ὄχι ἐπὶ τῆς συνηθείας· σημειωτέον δὲ ὅτι τὰ συμβόλαια περιέχουσι πολλοὺς εὐνοϊκοὺς διὰ τὸν μισθωτὴν ὄρους. Οὕτω κατὰ τὰ συμβόλαια οἱ μισθωταὶ δύνανται νὰ ἀφαιρῶσι καὶ νὰ παραλαμβάνωσι μεθ' ἑαυτῶν ὅ,τι κατεσκευάσαν μετὰ τὸ τέλος τῆς διορίας, ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐξαγάγωσι γαϊάνθρακας πρὸς θέρμανσίν των, ὁ δὲ νόμος τοῖς παραχωρεῖ ἐνὸς ἔτους προθεσμίαν διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθώματος καὶ ἐν γένει τοὺς προφυλάττει διὰ πολλῶν ἐγγυήσεων ἀπὸ πάσης καταπίεσεως.

Ὁ νόμος τοῦ 1870, προταθεὶς ὑπὸ τοῦ Γλάδστωνος,

περιέχει πλείονα ἐτι ὑπεράσπισιν πρὸς τοὺς μισθωτάς. Οὕτω παραχωρεῖ εἰς αὐτοὺς ἀποζημίωσιν διὰ πᾶν ὅ,τι δύνανται νὰ ζημιωθῶσιν ἐν περιπτώσει μετακομίσεως, καὶ ἂν ἀκόμη τοῦτο προέλθῃ δι' ἔλλειψιν πληρωμῆς τοῦ μισθώματος. Ἐὰν ἡ ἀπὸ τοῦ κτήματος ἀποβολὴ τοῦ μισθωτοῦ γίνῃ αὐθαίρετως, ἡ ἀποζημίωσις αὐτοῦ ἐπιμετρεῖται βαρυτέρα. Ἐν γένει ὁ δικαστὴς προσδιορίζει τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἣτις εἰς πολλὰς περιπτώσεις δύναται νὰ ὑπερβῇ ἑπτάκις τὸ μίσθωμα. Οὐδεμία νομοθεσία ἔδωκεν εἰς τὸν μισθωτὴν ὁμοίαν προστασίαν, οὐδὲ ὑπῆρξε τόσον βαρεῖα διὰ τὸν κύριον τῆς γῆς.

Οὐδὲν ἤρκεσε ὅπως εὐχαριστήσῃ τὸ δημοτικὸν κόμμα τῆς Ἰρλανδίας. Ζητεῖ τοῦτο τὴν τελείαν ἀποπομπὴν τῶν γαιοκτητῶν καὶ ἀρνεῖται τὴν πληρωμὴν τῶν μισθωμάτων. Φαίνεται δὲ λησμονοῦν, ὅτι διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας συστήματος ὅταν καὶ οἱ νῦν κάτοχοι τοῦ ἐδάφους γίνωσι ιδιοκτῆται, τὰ δικαιώματά των δὲν θὰ εἶναι πλέον ἀπρόσβλητα. Ὅπισθεν τῶν κατόχων θὰ ἴδῃ τις ἐγειρομένους τοὺς οὐδὲν κατέχοντας. Ἐκ τῶν εἰρημένων, προσθέτει ὁ κ. Ρήβ, εἶναι φανερόν ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ιδιοκτησίας προσεβλήθη ἐν Ἰρλανδίᾳ, καὶ ὅτι βασιλεύει ἐκεῖ εἰδὸς τι κοινοκτημοσύνης. Κατόπιν ἔρχονται αἱ συνέπειαι, ἡ ἀπομάκρυνσις δηλαδὴ τῶν κεφαλαίων, ἡ διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν, τῶν προωρισμένων νὰ θέσωσιν εἰς ἐνέργειαν τὰς ἐργατικὰς χεῖρας καὶ νὰ βελτιώσωσι τὴν χώραν, ἡ ἔλλειψις τῆς πίστεως, ἡ καταστροφὴ τοῦ μικροῦ ἐμπορίου καὶ τὰ ἀναρίθμητα δι' ὅλην τὴν κοινωνίαν δεινά. Ἡ τοιαύτη κατάστασις δὲν δύναται εἰμὴ νὰ προέλθῃ ἐκ τῆς ἀμελείας τῶν νόμων, οἵτινες διευθύνουσι τὴν κοινωνικὴν τάξιν, ἴσως δὲ καὶ ἐξ ἄλλων αἰτίων, μεταξὺ τῶν ὁποίων προσθετέον καὶ ἐκείνους οἵτινες δυνάμενοι νὰ προΐδωσι καὶ ἐμποδίσωσι τὰ δυστυχήματα ταῦτα, δὲν τὸ ἐπραξαν, ὑπεύθυνοι ὄντες ἐνώπιον τῆς ἱστορίας.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ.

Ἡ διαρρύθμισις τῆς τηλεγραφικῆς ἐν Ἑλλάδι συγκοινωνίας δύναται νὰ διαιρεθῇ εἰς δύο κεφαλαιώδεις κλάδους, ἐξ ὧν ὁ μὲν ἀφορᾷ τὴν ἡμεδαπὴν, ὁ δὲ τὴν ἀλλοδαπὴν. Ἴδου πῶς ἔχουσι τὰ καθ' ἕκαστον αὐτῶν:

Α'. — Ἡμεδαπή.

Ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσι 124 τηλεγραφικὰ γραφεῖα, ἀποτελοῦντα σύμπλεγμα διηρημένον κατὰ ὑποδιευθύνσεις, εἰς ἃς ὑπάγονται διοικητικῶς τὰ λοιπὰ τηλεγραφεῖα, τὰ ὅποια διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις. Καὶ ὑποδιευθύνσεις μὲν, ἐργαζόμεναι ἡμέραν καὶ νύκτα, ἀριθμοῦνται 10, ἧτοι Ἀθηνῶν, Χαλκίδος, Λαμίας, Λαρίσσης, Πατρῶν, Μεσολογίου, Ζακύνθου, Τριπόλεως, Καλαμῶν, Σύρου. Τηλεγραφεῖα δὲ πρώτης μὲν τάξεως, ἐργαζόμενα ἀπὸ τῆς 7 π. μ. μέχρι τοῦ μεσονυκτίου διαρκῶς, ἀριθμοῦνται 11, ἧτοι Πειραιῶς, Κορίνθου, Λεβαδείας, Βόλου, Τρικκάλων, Ἄρτης, Κεφαλληνίας, Κερκύρας, Πύργου, Ναυπλίου, Σπάρτης—δευτέρας δὲ τάξεως, ἐργαζόμενα ἀπὸ τῆς 8 π. μ. μέχρι τῆς 12 μεσημ. καὶ ἀπὸ τῆς 2—10 μ.μ., ἀριθμοῦνται 33, ἧτοι Τατοῖου, Λαυρίου, Μεγάρων, Θηβῶν, Ἀμφίσσης, Καρύστου, Ξηροχωρίου, Καρπενησίου, Αἰγίου, Ἀταλάντης, Καρδίτσης, Ναυπάκτου, Λευκάδος, Ἰθάκης, Καλαβρύτων, Ἀλμυροῦ, Γαστούνης, Νησίου, Μελιγαλᾶ, Κυπαρισσίας, Πύλου, Μεγαλοπόλεως, Ἀνδριτσαινῆς, Ἄργους, Σπετζῶν, Ὑδρας, Γυθείου, Ἄνδρου—τρίτης δὲ τάξεως, ἐργαζόμενα ἀπὸ τῆς 8 π. μ. μέχρι τῆς 12 μεσ. καὶ ἀπὸ τῆς 2—6 μ.μ., ἀριθμοῦνται 70, ἧτοι Κηφισσίας, Ἐλευσίνος, Σαλαμῖνος, Καλαμακίου, Κιάτου, Ξυλοκάστρου, Γαλαξειδίου, Λιδωρικίου, Ἀλιβερίου, Κύμης, Πεταλιῶν, Ἀγ. Ἄννης, Λίμνης, Σχιάθου,

Μαντουδίου, Στυλίδος, Σούρπης, Ὑπάτης, Γαρδικίου, Φουρνᾶ, Κερασόβου, Δομοκοῦ, Τυρνόβου, Ἄγυιᾶς, Φερσάλων, Καλαμπάκας, Φαναρίου, Ραψάνης, Φερρών, Καστακᾶς, Γαβελοῦς, Ἄστακοῦ, Κατούνης, Ζαβέρδας, Ληξουρίου, Βασιλικῆς, Ἀχαΐας, Λεχαιῶν, Δερβιτζελεπῆ, Κατακόλου, Ἀγουλινίτσης, Θουρίας, Φιλιατρῶν, Γαργαλιάνων, Λυγουδίστης, Κορώνης, Μεθώνης, Καρυταίνης, Δημητσάνης, Στεμνίτζης, Ἄστρους, Ἁγίου Πέτρου, Λεωνιδίου, Κρανιδίου, Πόρου, Ἀρεουπόλεως, Μολάων, Μονεμβασίας, Νεαπόλεως, Κυθήρων, Κύθνου, Κέας, Σκοπέλου, Βιτρινίτσης, Κορθίου, Αἰδηψοῦ, Ἀραχώδης.

Ἐν γένει τὰ διὰ τὴν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν τηλεγραφήματα δεόν νὰ ὦσιν ὑπογεγραμμένα διὰ τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου τοῦ ἀποστολέως. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰς τιμὰς, καθ' ὅλας τὰς γραμμὰς, μία δραχμὴ μέχρις εἴκοσι λέξεων, 5 ἀραβικῶν ἀριθμῶν ὑπολογιζομένων ὡς μία λέξις, καὶ προστιθεμένων λεπ. 50 διὰ πᾶσαν περιπλέον τῶν εἴκοσιν δεκάδα λέξεων, ἐκτὸς τῆς Σύρου καὶ Κερκύρας (δραχ. 4), Ζακύνθου, Ἰθάκης, Κεφαλληνίας, Ὑδρας, Σπετσῶν, Κέας, Σχιάθου, Κυθήρων (δραχ. 2), Τήνου, Ἄνδρου, Κύθνου (δραχ. 3). Περιπλέον προστίθενται διὰ ἕκαστον τηλεγράφημα 10 λεπτὰ ὡς κόμιστρα πληρονόμενα ἤδη ὑπὸ τοῦ ἀποστολέως.

Β'. — Ἀλλοδαπή.

Τὰ διὰ τὴν ἀλλοδαπὴν τηλεγραφήματα εἶναι δεκτὰ καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ γεγραμμένα διὰ λατινικῶν χαρακτῆρων, δύνανται δὲ νὰ ἴναι οἰουδήποτε ἀριθμοῦ λέξεων ἔστω καὶ μιᾶς, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται, ὡς ἐπὶ τῶν τηλεγραφημάτων τῆς ἡμεδαπῆς, ἡ ὑπογραφή αὐτῶν. Τὰ τέλη αὐτῶν εἰσπράττονται κατὰ λέξιν, ὡς αὕτη πρὸς ἐκάστην ἐπιχράτειαν διατιμᾶται κατωτέρω, προστιθεμένου εἰς τὸν πραγματικὸν ἀριθμὸν τῶν τηλεγραφουμένων λέξεων πέντε περιπλέον ἰδανικῶν λέξεων, δι' ἃς εἰσπράττεται τέ-

λος, πλὴν τῶν εἰς Γαλλίαν καὶ Αἴγυπτον ἀποστελλομένων τηλεγραφημάτων.

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰς Εὐρωπαϊκὰς ἐπικρατείας, τὴν Ἀλγερίαν καὶ τὴν Τύνιδα, διὰ τὰς ὁποίας εἶναι προτιμητέα ἡ ὁδὸς Ζακύνθου—Ὀτράντου, τὰ τέλη ἔχουσιν οὕτω: Ἰταλία (λεπ. 36), Αὐστρία (λ. 50), Οὐγγαρία (λ. 55), Γερμανία (λ. 57), Γαλλία ἠπειρωτικὴ (λ. 66), Κορσικὴ (λ. 54), Ἀλγερία καὶ Τύνις (λ. 68), Βέλγιον (λ. 49), Ἑλβετία (λ. 47), Δανιμαρκία (λ. 66), Σουηδία (λ. 74), Νορβηγία (λ. 76), Πορτογαλλία (λ. 73), Ἰσπανία (λ. 69), Μεγάλῃ Βρετανία καὶ Ἴρλανδία (λ. 67), Ἑλβητολάνδη (λ. 72), Μελίτη (λ. 59), Γιβραλτάρ (λ. 73), Ὀλλανδία (λ. 19), Λουξεμβούργον (λ. 59).

Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν Τουρκίαν, διὰ μὲν τὰς παραλίους πόλεις αὐτῆς προτιμητέα ἡ ὁδὸς Χίου (λ. 48), διὰ δὲ τὰς μεσογείους ἡ αὐτὴ ὁδὸς (λ. 72). Διὰ τὴν Ἀλβανίαν καὶ τὴν Ἡπειρον προτιμητέα ἡ ὁδὸς Ζακύνθου—Ὀτράντου—Αὐλῶνος (λ. 54). Ἐν τούτοις δι' ὅλην τὴν Τουρκίαν ὑπάρχει καὶ ἡ ὁδὸς τῆς Δαρίσσης, ἐν ἣ τὰ τηλεγραφήματα διατιμῶνται διὰ μὲν τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν λεπ. 24, διὰ δὲ τὴν ἀσιατικὴν ὅσον ἀφορᾷ τὰς παραλίους πόλεις λ. 48 καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰς μεσογείους λ. 72. Ἰδιαιτέρως διὰ τὴν Χίον ὁδὸς Σύρου (λ. 30), Κρήτην διὰ Σύρου κατ' εὐθείαν (λ. 78), Σάμον, Ρόδον καὶ Μιτυλήνην ὁδὸς Χίου (λ. 66), διὰ τὴν Σερβίαν, Βοσνίαν καὶ Ἑρζεγοβίνην ἡ αὐτὴ ὁδὸς (λ. 61), διὰ τὴν κάτω Αἴγυπτον ὁδὸς Σύρου-Κρήτης (δρ. 1,77), διὰ τὴν ἄνω Αἴγυπτον ἡ αὐτὴ ὁδὸς (δρ. 2,07), διὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἡ αὐτὴ ὁδὸς (1,47).

Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν Ρωσσίαν, διὰ τὸ Εὐρωπαϊκὸν μὲν κράτος αὐτῆς, ὁδὸς Χίου-Κωνσταντινουπόλεως-Ὀδησσοῦ (λ. 90) καὶ ὁδὸς Δαρίσσης ὡς καὶ Ζακύνθου-Ὀτράντου (λ. 85), διὰ τὸ Ἀσιατικὸν δὲ,

ὁδὸς Χίου-Κωνσταντινουπόλεως-Ὀδησσοῦ (δρ. 1,14).

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἰνδικήν, ὁδὸς Σύρου-Κρήτης, πρὸς δυσμὰς μὲν τῆς Κιταγκόν (δρ. 6,72), πρὸς ἀνατολὰς δὲ (δρ. 7,02).

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἀμερικὴν, διὰ μὲν τὴν Καλλιφορνίαν καὶ Κολοράδο (δρ. 1,68), Καναδᾶ, Νέαν Γῆν, Ἀκρωτήριον, Βρετὸν (δρ. 0,72), Βρετανικὴν Κολομβίαν (δρ. 3), Γεωργίαν, Μισισσιπῆ, Καρολίαν (δρ. 1,38), Μεξικόν, Ματαμόρα, Βάσιγκτων (δρ. 1,98). Πενσιλβανίαν, Δελλαβάρρην, Γέρσεῦ (δρ. 0,90), Βιργινίαν, Ἰνδιάναν, Ὀχιο, Μισσουρή (δρ. 1,14). Νέαν Ὀρκην, Βρούνσβικ (δρ. 0,72). Εἰς τὰ τέλη τῆς Ἀμερικῆς προσθετέον, τὸ ἀνήκον τέλος τῆς δι' Εὐρώπης διελεύσεως, ἣτις προτιμότερα διὰ Γαλλίας (ὁδὸς Ζακύνθου) ἀπαιτεῖ λεπτὰ 86 κατὰ λέξιν.

Ἐν γένει κατὰ μὲν τὴν τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν πρὸς τὰς Εὐρωπαϊκὰς ἐπικρατείας, τὴν Ἀλγερίαν, τὴν Τύνιδα, τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν, τὴν Ἀσιατικὴν καὶ τὰς νήσους αὐτῆς ὡς καὶ τὴν Ρωσσίαν, ἐκάστη μὲν λέξις δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίῃ τὰ 15 γράμματα, ἕκαστος δὲ ἀριθμὸς τὰ 5 ἀραβικὰ ψηφία (τῆς γραμμῆς τῶν κλασμάτων ὑπολογιζομένης ὡς ἑνὸς ψηφίου), συγχωρουμένης ἐν τούτοις τῆς μέχρι τῶν ὀρίων τούτων τῶν 15 γραμμάτων καὶ 5 ψηφίων ἐνώσεως λέξεων καὶ ἀριθμῶν. Διὰ δὲ τὴν Αἴγυπτον, τὴν Ἰνδικὴν καὶ τὴν Ἀμερικὴν ἐκάστη μὲν λέξις δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίῃ τὰ 10 γράμματα, ἕκαστος δὲ ἀριθμὸς τὰ 3 ψηφία, ὑπολογιζομένης καὶ ἐνταῦθα τῆς γραμμῆς τῶν κλασμάτων ὡς ἑνὸς ψηφίου.—Ἐν τούτοις ἐκτὸς τῶν κοινῶν τηλεγραφημάτων ὑπάρχουσι καὶ ἰδιαιτέρα, τοῦτέστι τὰ κατεπίγοντα, ἅτινα πληρονομένου τριπλοῦ τέλους μεταβιβάζονται αὐθωρεὶ προτιμώμενα καὶ αὐτῶν τῶν ἐπισήμων.

ΤΕΛΩΝΙΑΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ.

Αί κατά τὸ ἐνδεκάμηνον ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι 30 Νοεμβρίου 1882 τελωνιακαὶ τῆς ἐπικρατείας εἰσπράξεις ἀναβιβάζονται ἐν συνόλῳ ὑπὸ τῆς ἐσχάτως δημοσιευθείσης προσωρινῆς ἐπισήμου καταστατικῆς εἰς 23,103,052 νέας δραχμάς, ἐκ τῶν ὁποίων 1,675,750 ἀνήκουσιν εἰς τὰς νέας ἐπαρχίας καὶ 21,427,301 εἰς τὸ λοιπὸν Κράτος, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ αὐξήσις ἐν τῷ αὐτῷ ἐνδεκάμηνῳ διαστήματι, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1881 εἰς τὸ ἔτος 1882, ὑπολογίζεται εἰς 2,462,658. Ἐν γένει τὸ δημόσιον ἀπὸ τελωνιακῶν εἰσπράξεων εἰσόδημα τῶν ν. δρ. 23,103,052 διαιρεῖται κατὰ κεφάλαια ὡς ἑξῆς: Εἰσαγωγή 18,001,471, Ἐξαγωγή 1,389,622, Διαμετακόμισις 160,913, Λαθρεμπόρια κλπ. 118,346, Ἐγγειοὶ φόροι 3,296,982, Δικαιώματα 135,715.

Ἰδιαιτέρως αἱ κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον 1882 τελωνιακαὶ εἰσπράξεις ἀναβιβάζονται εἰς ν. δρ. 2,445,714, ἐξ ὧν 223,248 ἀνήκουσιν εἰς τὰς νέας ἐπαρχίας καὶ 2,222,466 εἰς τὸ παλαιὸν Κράτος, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ μῆν Νοέμβριος παριστᾷ ἐλάττωσιν, καθ' ὅσον μεταβαίνομεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1881 εἰς τὸ ἔτος 1882. Ἐνῶ κατὰ τὸν Νοέμβριον 1881 αἱ τελωνιακαὶ τοῦ παλαιοῦ Κράτους εἰσπράξεις συνεποσώθησαν εἰς ν. δρ. 2,440,685, κατὰ τὸν Νοέμβριον 1882 κατέπεσαν εἰς δρ. 2,222,466, δηλαδή ἠλαττώθησαν κατὰ 218,219. Τὸ αὐτὸ φαινόμενον τῆς ἐλαττώσεως τῶν τελωνιακῶν εἰσπράξεων παρατηρήθη κατὰ τὸν προηγούμενον ἔτι μῆνα, διότι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1881 εἰς τὸ ἔτος 1882 ἐκαθυστέρησεν καὶ ὁ Ὀκτώβριος κατὰ δρ. 50,420. Ἡ μεγαλειτέρα ὑπὲρ τοῦ Νοεμβρίου 1881 διαφορὰ συνίσταται εἰς τούτους ἐν τοῖς τελωνείοις εἰσπραττομένους ἐγγείους φόρους, τῶν ὁποίων αἱ εἰσπράξεις κατὰ τὸν Νοέμβριον 1882 παριστῶσιν ἐλάττωσιν κατὰ δρ.

καὶ ἡ μεγαλειτέρα ὑπὲρ τοῦ Νοεμβρίου 1882 διαφορὰ συνίσταται εἰς τὴν ἐξαγωγήν, τῆς ὁποίας αἱ τελωνιακαὶ εἰσπράξεις κατὰ τὸν Νοέμβριον 1881 ἦσαν ὀλιγώτεραι κατὰ δρ. 23,878.

Ἐν γένει αἱ καθ' ὅλον τὸ Κράτος τελωνιακαὶ εἰσπράξεις τοῦ Νοεμβρίου 1882 διαιροῦνται κατὰ κεφάλαια ὡς ἑξῆς: Εἰσαγωγή ν. δρ. 1,910,643, Ἐξαγωγή 259,268, Διαμετακόμισις 15,127, Λαθρεμπόρια κλπ. 22,746, Ἐγγειοὶ φόροι 226,916, Δικαιώματα 11,010. Ἡ κατὰ λόγον τῶν ἐν τῷ μηνί τούτῳ εἰσπράξεων σημαντικότης τῶν διαφόρων τελωνείων παρίσταται κλιμακῆδόν ὡς ἑξῆς: Πειραιῶς ν. δρ. 701,911 (εἰσαγωγή 675,513), Πατρῶν 291,212 (εἰσαγωγή 235,617), Βώλου 200,786 (εἰσαγωγή 188,576), Σύρου 199,749 (εἰσαγωγή 187,852) Κερκύρας 196,153 (εἰσαγωγή 112,862), Κεφαλληνίας 160,408 (εἰσαγωγή 90,366), Καλαμῶν 135,986 (εἰσαγωγή 69,663), Ζακύνθου 124,206 (εἰσαγωγή 66,559), Κατακόλου 102,757 (εἰσαγωγή 52,840). Τὰ λοιπὰ τῶν τελωνείων ἔρχονται κατόπιν, ὑπολογιζομένων τῶν τελωνιακῶν ἐκάστου εἰσπράξεων ἔλαττον τῶν 100 χιλ. ν. δραχμῶν.

A. Γ.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΧΡΥΣΟΥ ΚΑΙ ΑΡΓΥΡΟΥ.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ νομισματοκοπείου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς δημοσιεύει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐνδιαφερούσας πληροφορίες, ὅσον ἀφορᾷ τὴν τῶν πολυτίμων μετάλλων παγκόσμιον παραγωγήν. Χωρὶς νὰ ἀμφισβητήσωμεν τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος σημαντικότητα τοῦ κατὰ προσέγγισιν ὑπολογισμοῦ, ὑπὸ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων ἐπιβαλλομένην, ἐπὶ τοῦ ὅλου μανθάνομεν ἐκ τῶν ἐν λόγῳ τελευταίων δημοσιευθεισῶν καταστατικῶν πληροφοριῶν, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1881 τὰ διά-

φορα χρυσορυχεία τῆς γῆς παρήγαγον εἰς ἀξίαν νέων δραχμῶν 550 ἑκατομμύρια καὶ τὰ διάφορα ἀργυρορυχεία 500 ἑκατομμύρια. Ἐάν συγκρίνωμεν τὸ ἔτος 1881 πρὸς τὸ ἔτος 1880, παρατηροῦμεν μικράν τινα αὔξησιν εἰς τὴν παραγωγὴν τοῦ 1881, διότι ἐν ἔτει 1880 ἡ παραγωγὴ τοῦ χρυσοῦ ὑπελογίζετο εἰς 535 ἑκατομμύρια καὶ ἡ τοῦ ἀργύρου εἰς 475. Ἐν συνόλῳ ἡ διαφορά εἶναι 40 ἑκατομμύρια, τὰ ὁποῖα ἡ μείζων ἐν ἔτει 1881 γονιμότης τῶν πολυτίμων μεταλλείων ἐχορήγησεν εἰς τὴν τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου συναλλαγὴν. Ὅπως καὶ ἂν ἔχη, προσοχῆς ἀξίον εἶναι ὅτι ἡ γονιμότης τῶν χρυσορυχείων προβαίνει μετὰ ζωηροτέρας, σχετικῶς πρὸς τὰ ἀργυρορυχεία, ἀκμῆς. Ἡ σπανιότης τοῦ χρυσοῦ ὅλοεν σμικρύνεται καὶ ἡ ἀφθονία τοῦ μετάλλου τούτου ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ ἐξασκήσῃ, ἐν τῇ σειρᾷ τῶν ἐτῶν καθ' ἣν κανονικῶς ἐκτυλίσσεται τὸ φαινόμενον τοῦτο, μεγάλας νομισματικὰς μεταβολὰς, ἂν δὲν ἤρχισεν ἤδη πρὸ καιροῦ ταύτας ἐν τῇ οἰκονομικῇ τῶν τιμῶν παλαιίστρα.

Ἡ κατὰ τόπους παραγωγὴ τῶν πολυτίμων μετάλλων ἐν ἔτει 1881 ὀρίζεται ὡς ἐξῆς ὑπὸ τῶν ἀνά χειρας καταστατικῶν πληροφοριῶν :

Ἄ. Χρυσός.	Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι	175	ἑκατομ. ν. δρ.
Αὐστραλία	160	»	»
Ρωσσία	145	»	»
Κολομβία	20	»	»
Βενεζουέλα	11	»	»
Ἄφρική	10	»	»
Καναδά	6	»	»
Μεξικόν	5	»	»
Αὐστρία	5	»	»
Βρασιλία	3	»	»
Ἰαπωνία	2	»	»
Γερμανία	1	»	»

Β'. Ἀργυρός.	Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι	225	»	»
Μεξικόν	125	»	»	»
Βολιβία	55	»	»	»
Γερμανία	30	»	»	»
Χιλή	25	»	»	»
Ἰσπανία	15	»	»	»
Αὐστρία	5	»	»	»
Κολομβία	5	»	»	»
Ἰαπωνία	2	»	»	»
Ρωσσία	2	»	»	»
Αὐστραλία	1	»	»	»

Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι φαίνονται λίαν ἀπλοῖ εἰς τὴν ἀπογραφικὴν κλίμακά τῶν. Ἀλλὰ τὰ 1050 αὐτὰ ἑκατομμύρια νέων δραχμῶν, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ ἔτος 1881 προσήνεγκεν ἡ γενναιότης τῆς φύσεως εἰς τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν, εἰσῆλθον ἄραγε εἰς τὴν νομισματικὴν ταύτης οἰκονομίαν, ἐτράπησαν τὴν τῆς πολυτελοῦς βιομηχανίας ὁδὸν ἢ εἶναι ἐφεδρεία διὰ τὸν κατόπιν ἐνιαυτόν; Εἰς 30,000 ἑκατομμύρια νέων δραχμῶν ὑπολογίζει ὁ διευθυντὴς τῶν νομισματοκοπειῶν τῆς Μεγάλης Δημοκρατίας τὰ κυκλοφοροῦντα ἐν τῷ κόσμῳ νομίσματα, ἐξ ὧν 16 1/2 χιλ. ἑκατομ. εἰς χρυσόν καὶ 13 1/2 χιλ. ἑκατομ. εἰς ἀργυρον. Ὅσον ἀφορᾷ ἰδιαιτέρως τὴν ἐν ἔτει 1881 παγκόσμιον νομισματοποίησιν, ὑπολογίζεται αὕτη εἰς 1250 ἑκατομμύρια, ἐπὶ τῶν ὁποίων αἱ ἐπόμεναι ἐπικράτειαί ἐχουσι τὴν ἐξῆς μερίδα εἰς ἑκατομμύρια νέων δραχμῶν :

Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι	500	χρυσός	200	ἄργυρος
Μεξικόν	—	»	100	»
Ἰαπωνία	—	»	20	»
Ἀγγλία	—	»	20	»
Γερμανία	8	»	—	»
Αὐστρία	12	»	45	»
Ἰταλία	16	»	7	»
Σουηδία	55	»	20	»

Ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὰς λοιπὰς ἐπικρατείας, ἐν ταῖς ὁποίαις ἡ νομισματοποίησις περιλαμβάνει 247 ὁμοῦ ἑκατομμύρια, παρατηροῦμεν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος, ὅτι ἐπὶ τῶν 1003 κατ' αὐτὸν νομισματικῶν ἑκατομμυρίων τὰ 591 ἦσαν εἰς χρυσὸν καὶ τὰ 412 εἰς ἄργυρον. Ἡ διαφορὰ δὲν εἶναι λοιπὸν μεγάλη καὶ, ὡς φαίνεται, δὲν ἐσήμανεν ἐτι ὁ τελευταῖος κῶδων τῆς ἀργυρᾶς νομισματοποιίας, ὡς διαπύρως εὐχονται οἱ ἄσπονδοὶ ἐχθροὶ αὐτῆς.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΟΙΝΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

Θέλομεν, σχετικῶς πρὸς τὸ ἐσχάτως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον τοῦτο πραγματευθῆ περὶ τοῦ ἐγγείου φόρου ἐπὶ τοῦ οἴνου κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν αὐτοῦ, καὶ τινα περὶ τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῆς καταναλώσεως αὐτοῦ.

Α'. Ὡς πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ἐγγείου φόρου.

Διὰ τοῦ ἀρθρ. 16 τοῦ εἰσαχθέντος εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς δικαιώματος καταναλώσεως ἐπὶ τῶν οἴνων «ὁ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐξαγόμενος οἶνος ἀπαλλάσσεται τοῦ δικαιώματος τῆς καταναλώσεως».

Ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶνε σύμφωνος πρὸς τὴν ἐν τῷ ἀρθρῷ 2ῳ τοῦ ΡΟΣΤ' τῆς 13 Φεβρουαρίου 1867 νόμου περὶ δασμολογίου ἀναγεγραμμένην, καθ' ἣν «δὲν ἐπιβάλλεται τέλος ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων». Ἡ αὕτη δ' ἀρχὴ ἰσχύει καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τῆς καταναλώσεως τῶν πνευμάτων ἐν γένει καὶ τοῦ οἴνου, δυνάμει νόμου τῆς 28 Ἀπριλίου 1816 ἀρθρ. 5 καὶ 8 δι' ὧν ἐξαιροῦνται τοῦ εἰρημένου δικαιώματος τὰ διὰ τὸ ἐξωτερικὸν καὶ τὰς ἀποικίας ἐξαγόμενα τῆς Γαλλίας πνευματώδη ποτὰ ἐν γένει καθὼς καὶ ὁ οἶνος.

Διὰ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1883 ἡ στρεμματικὴ φορολογία ἐπὶ τῶν ἀμπέλων καταργεῖται, τούτεστι καταργεῖται ὁ ἐγγεῖος φόρος ἐπὶ τῶν ἀμπέλων.

Ἀφοῦ λοιπὸν κατ' ἀρχὴν τέλος ἐξαγωγῆς ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων οἴνων δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῆ· ἀφοῦ τέλος καταναλώσεως ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων οἴνων δὲν ἐπιβάλλεται διὰ τοῦ νόμου· καὶ ἀφοῦ ὁ στρεμματικὸς φόρος ἐπὶ τῶν ἀμπέλων καταργεῖται, ποία εἶνε ἡ δικαιολογικὴ βάσις, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ ἐπιβολὴ ἐγγείου φόρου μόνον ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων τοῦ Κράτους οἴνων; ἄρα ὑποβάλλονται εἰς ἐγγεῖον φόρον μόνον οἱ ἐξαγόμενοι τοῦ Κράτους οἶνοι κατ' ἐξαιρέσιν; ἀλλὰ διατί ἡ ἐξαιρέσις αὕτη, ἐναντίον τῆς ἀρχῆς τῆς γενικότητος τῶν φόρων; «L' impot doit être général c' est-à-dire qu' il doit frapper tous les citoyens, tous ceux du moins qui peuvent en supporter la charge.»

Δύναται τις νὰ ἐννοήσῃ καὶ νὰ παραδεχθῆ διαφορὰν τοῦ τρόπου τῆς ἐπιβολῆς καὶ τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἐπιβαλλεμένου φόρου, εἴτε πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ φορολογουμένου καὶ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἐκ τῶν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς βεβαιώσεως τοῦ πληρωτέου φόρου διατυπώσεων, εἴτε πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ φορολογουμένου ἐκ τῶν ἐνδεχομένων καταθλίψεων τῶν ἐπὶ τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου ὑπαλλήλων ἢ ἐνοικιαστῶν, εἴτε τέλος πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ δημοσίου ταμείου ἐξ ὑπερόγκου διὰ τὴν βεβαίωσιν καὶ εἰσπραξίν τοῦ φόρου δαπάνης. Δύναται νὰ ἐννοήσῃ καὶ νὰ παραδεχθῆ τὴν εἰσπραξίν φόρου κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν προϊόντων, ἅτινα δὲν καταναλίσκονται ἐντὸς τοῦ Κράτους, ἢ ὧν ἡ ἐσωτερικὴ κατανάλωσις εἶνε ἀναξία λόγου. Ἄλλ' εἶνε ἀκατανόητος καὶ ἀντιστρατεύεται εἰς τὴν λογικὴν ἢ ἐπιβολὴν φόρου καὶ φόρου ἐγγείου, οὐχὶ δὲ ἐξαγωγῆς, ὅπερ καλῶς πρέπει νὰ ἐννοηθῆ, ἐφ' ἑνὸς προϊόντος, μό-

νον καθ' ὅσον τοῦτο ἐξάγεται διὰ τὸ ἐξωτερικόν, ἢ ἀπαλλαγὴ δὲ ἐκ τοῦ ἐγγείου φόρου τοῦ αὐτοῦ προϊόντος, καθ' ὅσον καταναλίσκεται ἐντὸς τοῦ Κράτους, ἐνῶ τὸ ἐντὸς τοῦ Κράτους καταναλισκόμενον ποσὸν αὐτοῦ εἶνε πολὺ ὑπέρτερον τοῦ ἐξαγομένου.

Τὸ ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τῶν οἴνων δικαίωμα εἶναι κατ' ἀρχὴν φορολογικὴν καὶ κατὰ τὸν εἰδικὸν περὶ τούτου νόμον ἀσχετον πρὸς τὸν ἐγγεῖον φόρον. Ἐὰνδὲ ποτε γένηται παρρδεκτὸν καὶ ἐν Ἑλλάδι τὸ σύστημα τῆς στρεμματικῆς φορολογίας, θέλει εἶσθαι δυνατὴ ἢ ἀπαλλαγὴ μὲν ἀπὸ τοῦ ἐγγείου φόρου τοῦ καταναλισκόμενου ἐντὸς τοῦ Κράτους οἴνου, ἢ ἐπιβολὴ δὲ τοιούτου ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου διὰ τὴν ἀλλοδαπήν;

Ὁ ἐνδεχόμενος ἰσχυρισμὸς, ὅτι εἰς τὸ δικαίωμα τῆς καταναλώσεως ἐνυπάρχει καὶ ὁ ἐγγεῖος φόρος ἐπὶ τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους καταναλισκόμενων οἴνων, δὲν θέλει εἶσθαι ὀρθὸς, διότι καὶ ἂν συνεισεπράττοντο τὸ δικαίωμα τῆς καταναλώσεως καὶ ὁ ἐγγεῖος φόρος κατὰ τὴν καταναλώσιν, ὅπερ δὲν εἶναι ἐν γένει ὀρθὸν καὶ ὅπερ καταστρέφει τὰς ἐπαγγελίας, καθ' ἃς οἱ ἐπιβαλλόμενοι φόροι ἐπὶ τῆς καταναλώσεως ἐπιβρύνουσι τοὺς καταναλωτὰς καὶ οὐχὶ τοὺς παραγωγούς, ἔπρεπε τοῦτο ρητῶς ν' ἀναφέρεται ἐν τῷ νόμῳ καὶ νὰ προσδιορίζηται τὸ ἐνυπάρχον εἰς τὸ δικαίωμα τῆς καταναλώσεως ποσοστὸν τοῦ ἐγγείου φόρου, ὅπερ εὐλόγως ἐδύνατο τότε νὰ εἰσπράττηται ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων τοῦ Κράτους οἴνων κατὰ τὴν ἐξαγωγήν των.

B'. Ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ ἐγγείου φόρου.

Ἐπειδὴ ἡ δεκάτη ἐλαμβάνετο ἐκ τῆς ἀκαθαρίστου προσόδου τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ἐθεωρήθη πάντοτε βαρεῖα, οἱ δὲ ψαλέντες ὑπὲρ τῆς καταργήσεως αὐτῆς παιᾶνες αἰτίαν εἶχον οὐχὶ τόσον τὴν μεταβολὴν τοῦ συστήματος τῆς φορολογίας, ὅσον τοῦ φόρου τὴν ἐλάττωσιν ἢ

μᾶλλον τὴν κατάργησιν, διότι ὁ ἐπὶ τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν φόρος, ὅστις ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἀναλογεῖ εἰς ἐλάχιστον ποσοστὸν, δὲν εἶναι κατ' οὐσίαν, εἰμὴ φόρος ἐπιτηδεύματος τοῦ καλλιεργητοῦ, κατὰ τοσοῦτον δὲ μόνον ἤθελεν εἶσθαι ἐγγεῖος φόρος, ἐπιβαρύνων τὸν ἰδιοκτῆτην τῆς γῆς, καθ' ὅσον ὁ ἐπὶ τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν φόρος ἠδύνατο νὰ ἐπηρεάσῃ τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ καλλιεργητοῦ, ἥτοι νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ὑπερτίμησιν αὐτοῦ μέχρι βαθμοῦ, ἰσοσταθμίζοντος πρὸς τὸ ἐκ τοῦ φόρου προστιθέμενον βᾶρος. Ἀλλὰ διὰ νὰ αὐξήσῃ τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ καλλιεργητοῦ πρέπει ν' αὐξήσῃ προηγουμένως ἡ ζήτησις τῆς ἐργασίας του. Ἐπομένως ὁ φόρος καὶ κατ' εὐθείαν καὶ ἐμμέσως ἐπιβαρύνει τὸν καλλιεργητὴν, καθ' ὅσον καλλιεργεῖ κτήματα ἀλλότρια καὶ δὲν ἀναδέχεται ἀμέσως ὁ ἰδιοκτῆτης τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου.

Εἶπον ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν φόρος, καὶ τοιοῦτος ὑπάρχων, ἀναλογεῖ ἐπὶ τῆς παραγωγῆς τῶν δημητριακῶν καρπῶν εἰς ἐλάχιστον ποσοστὸν, ἐνῶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων οἴνων φόρος ἀναβαίνει εἰς 10 τοῖς $\frac{1}{100}$ ἐπὶ τῆς ἀκαθαρίστου προσόδου, τοῦλάχιστον διὰ τοὺς οἴνους τῆς Κύμης καὶ τῶν πέριξ δήμων, οἵτινες μεταφέρονται εἰς τὸ ἐξωτερικόν, διότι οἱ οἴνοι οὗτοι πωλοῦνται πρὸς 11 δραχ. κατὰ μέσον ὄρον τὴν ἐξ ὀκάδων 54 συνισταμένην βαρέλαν, ἐπὶ δὲ τῶν 54 τούτων ὀκάδων ἐπιβάλλεται πρὸς λεπτὰ 2 κατ' ὀκτὸν φόρος ἐκ δραχ. 1,08 ἐπὶ δραχ. 11 ὡς εἴρηται.

Διὰ τὴν καλλιέργειαν ἑνὸς στρέμματος, περιέχοντος 800 κλήματα, πλὴν τῶν ἐξόδων τῆς ἐμφυτεύσεως ἀπαιτοῦνται:

1) Διὰ 30 φορτία κόπρου πρὸς δραχ. 3,50 τὸ φορτίον δραχ. 105

2) Δι' ἀγώγιον μεταφορᾶς αὐτῆς μέχρι τοῦ

Εἰς μεταφορὰν δραχ. 105

	Ἐκ μεταφορᾶς	δραχ.	105
κτῆματος πρὸς λεπτά 80 κατὰ φορτίον	δραχ.		24
3) Διὰ τὴν τοποθέτησιν τῆς ἐπὶ τῶν κλημάτων πρὸς δραχμὴν 1 κατὰ φορτίον	δραχ.		30
	Τὸ ὅλον	δραχ.	159
Ἐπειδὴ δὲ τὸ λίπασμα δύναται νὰ ἀρκέσῃ διὰ 4 ἔτη τὸ πολὺ, λαμβάνεται τὸ τέταρτον ἤτοι	δραχ.		39,75
4) Διὰ σκάψιμον ἑνὸς στρέμματος ἡμερομ. 4 πρὸς	δραχ. 4 ἕκαστον	δραχ.	16
5) Διὰ κλάδευμα ἡμερ. 1	δραχ. 4 ἕκαστον	δρ.	4
6) » δισκάφ. » 2 » 4 » »			8
7) » ἀποφύλ. » 1 » 4 » »			4
8) » ἀντίτιμον θείου			12
9) » θείωσιν ἡμερ. 3 » 4 » »			9
10) » τρύγησιν » 2 » 4 » »			8
11) » μεταφορὰν σταφυλῶν εἰς τὸν ληνὸν (ἔργατος μετὰ τοῦ κτήνους καὶ τῆς τροφῆς των) ἡμερ. 3 πρὸς	δρ. 8 ἕκ.	»	24
12) » πίεσιν τῶν σταφυλῶν ἡμερ. 3 πρὸς	δραχ. 3 ἕκαστον		9
13) » μεταφορὰν τοῦ οἴνου εἰς τὴν παραλίαν, ἧς ἡ δαπάνη ἐπιβαρύνει τὸν παραγωγὸν, πρὸς λεπτά 50 τοῦλάχιστον τὴν βαρέλλαν ἐπὶ 20 βαρελ.		»	10
14) Τόκος	δραχ. 150	διὰ τὴν ἀγορὰν οἴνοδοχείου καὶ κάδου καὶ φθορὰ αὐτῶν	20
	Τὸ ὅλον	δραχ.	163,75

Τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν ἐξόδων τῆς καλλιέργειας εἶναι μᾶλλον περιωρισμένον ἢ ἐξωγκωμένον, διότι ἡ γνωστὴ ἀνάπτυξις τῶν δημοσίων ἔργων, ἡ καλλιέργεια μεταλλείων καὶ αἱ ἐργασίαι τῶν ὑδραγωγείων προσήλκυσαν τὴν ἐργατικὴν τάξιν καὶ ἐπέφερον μετ' ἄλλων αἰτίων τὴν ὑπερτίμησιν τοῦ ἡμερομισθίου. Ἡ δὲ ἐνεκεν τῆς ἐνσκηψάσης

εἰς τὰς ἐν Γαλλίᾳ ἀμπέλους φυλλοξήρας ἐπελθοῦσα ζήτησις τῶν οἴνων ἐνίσχυσε πυρετωδῶς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀμπελοφυτείας καὶ τῆς καλλιέργειας τῶν ἀμπέλων καὶ ἐπέφερε τὴν ὑπερτίμησιν καὶ τῶν ἡμερομισθίων καὶ ὄλων τῶν διὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ ἐμφύτευσιν τῶν ἀμπέλων χρησίμων, εἰς τρόπον ὥστε ἀπερροφήθη τὸ ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν οἴνων κέρδος τῶν ἰδιοκτητῶν.

Ἐν στρέμμα ἀμπέλου καλλίστης ποιότητος ἀφθόως λελιπασμένον καὶ καλῶς καλλιεργούμενον δύναται νὰ παραγάγῃ κατ' ἀνώτατον ὅρον 20 βαρέλας οἴνου πωλουμένου πρὸς δραχ. 11 κατὰ βαρέλλαν. Ἐπομένως ἡ ἀξία τῶν 20 βαρελῶν τοῦ οἴνου ἢ ὀκάδων 1080 ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 220· ἀφαιρουμένων δὲ ἐκ τούτων τῶν ἐξόδων τῆς καλλιέργειας, ἀνερχομένων ὡς ἄνω εἰς δραχ. 163 ὑπολείπονται ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου ὡς καθαρὸν εἰσόδημα δραχ. 57 αἵτινες ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος ἀναλογουσι πρὸς 25,90 τοῖς %.

Ἐπὶ τῶν 20 βαρελῶν ἢ ὀκάδ. 1080 ἐπιβάλλεται ἔγγειος φόρος πρὸς λεπτά 2 κατ' ὀκᾶν ἐκ δρ. 21,60· ὁ δὲ φόρος οὗτος ἀναλογεῖ ἐπὶ μὲν τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος πρὸς 10 τοῖς %, ἐπὶ δὲ τοῦ καθαρῦ εἰσοδήματος πρὸς 38 τοῖς %. Ἐὰν δὲ εἰς τὸν δημόσιον προστεθῶσιν, ὁ δημοτικὸς ἐκ δραχμῶν 4,52 καὶ ὁ λιμενίος φόρος ἐκ δραχ. 10 ἤτοι 50 λεπτά κατὰ βαρέλλαν, ἡ φορολογία ἀναβαίνει εἰς δραχ. 36,12 αἵτινες ἐπὶ τοῦ καθαρῦ εἰσοδήματος τῶν δραχ. 59 ἀναλογουσι πρὸς 63 τοῖς %. Ὑπολείπεται δὲ ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου καθαρὸν εἰσόδημα ἐκ δραχ. 19,88 ἐξ ἑνὸς στρέμματος καλλίστης ποιότητος ἀμπέλου, ἐχούσης ἀξίαν δραχ. 700 περίπου.

Ἄπορον δὲ εἶναι πῶς ἡ Κυβέρνησις ἐνέκρινε καὶ τὴν ἐπιβολὴν λιμενίου φόρου πρὸς λεπτά 50 κατὰ βαρέλλαν ἐναντίον τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ΡΚΘ' ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1865 νόμου περὶ ἐπιβολῆς φόρων διὰ τὴν κατασκευὴν προκυμαιῶν κλπ. κατὰ τὸ ὅποιον ὁ πρόσθετος φόρος δὲν δύνα-

ται να ἴηται ἀνώτερος τῶν 3 τοῖς % ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν πρὸς ἐξαγωγήν ἢ μεταφορὰν ἐπιβιβαζομένων προϊόντων.

Ἐν Γαλλίᾳ ὁ ἔγγειος φόρος ἐπιβάλλεται ἐπὶ τοῦ καθαροῦ εισοδήματος «*L'impôt foncier est sur toutes les propriétés foncières à raison de leur revenu net.*»

Καθαρὸν δὲ εισόδημα εἶναι τὸ μένον εἰς τὸν ἰδιοκτήτην μετὰ τὴν ἐκ τοῦ ἀκαθαρίστου εισοδήματος ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων τῆς καλλιέργειας, τῆς συλλογῆς τῶν προϊόντων καὶ τῆς διατηρήσεως αὐτῶν.

Ὁ ἔγγειος φόρος (*impôt foncier*) ἀνήρχετο ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸ 1864 εἰς φράγκα 164,000,000, τὸ δὲ καθαρὸν εισόδημα ὑπελογίζετο εἰς 4 δισεκατομμύρια φράγκων, ὥστε ὁ ἔγγειος φόρος ἀνελόγει πρὸς 4.17 τοῖς % ἐπὶ τοῦ καθαροῦ εισοδήματος, μετὰ δὲ τῶν προσθέτων δεκάτων (*centimes additionnels*) εἰς 7.32 τοῖς %. Διὰ τὸ 1883 ὁ ἔγγειος φόρος μετὰ τῶν προσθέτων δεκάτων προϋπελογίσθη ἐν Γαλλίᾳ εἰς φράγκα 357 ἑκατομμύρια, ἐὰν δὲ τὸ καθαρὸν εισόδημα, ὅπερ κατὰ τὸ 1864 ὑπελογίζετο εἰς 4 δισεκατομμύρια, ὑπολογισθῇ νῦν εἰς 6 μόνον δισεκατομμύρια φράγκων, ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου ὁ ἔγγειος φόρος ἀναλογεῖ πρὸς 6 τοῖς %, ἐνῶ παρ' ἡμῖν ὁ διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου πρὸς 2 λεπτά κατ' ὄκταν ἐπιβαλλόμενος ἐπὶ τῶν οἴνων φόρος ἀναλογεῖ εἰς 38 μὲν τοῖς % ἄνευ τοῦ δημοτικοῦ καὶ λιμενίου φόρου, εἰς 63 δὲ τοῖς % μετ' αὐτῶν.

Κατὰ τὸν ἀνωτέρω ὑπολογισμόν τῶν ἐξόδων καὶ τῆς προσόδου τῶν ἀμπελῶν ἐλήφθη ὡς μέτρον ἡ ἀνωτάτη παραγωγή, κατωτέρω δὲ ταύτης οὐδεμία προκύπτει καθαρά πρόσοδος ὑπὲρ τοῦ ἰδιοκτήτου.

Ἄλλὰ δύναται τις ν' ἀντείπη, διατί οἱ ἰδιοκτῆται ἐπιμένουσιν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀμπελῶν ἄνευ συμφέροντος;

Ἐπειδὴ ἡ φύσις τοῦ ἐδάφους δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὴ πρὸς παραγωγὴν δημητριακῶν καρπῶν ἢ ἐτέρων προϊόντων, οἱ

ἰδιοκτῆται τῶν οἰνοφόρων δῆμων ὑποχρεοῦνται διὰ μόχθων ἀτρύτων, καὶ δι' ἀδρῶν δαπανῶν νὰ ἐξακολουθῶσι τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀμπελῶν, αἵτινες χρησιμεύουσι ταυτοχρόνως καὶ ὡς ἐλαιῶνες, καὶ ἐπειδὴ ἅπαντες σχεδὸν οἱ ἀμπελοκτῆμονες εἰσὶ καὶ καλλιεργηταί, οἱ ἐξ αὐτῶν μὴ δυνάμενοι ἕνεκεν τῆς ἡλικίας ἢ ἐτέρων λόγων νὰ ἀπομακρυνθῶσι τῶν οἰκογενειῶν των πρὸς εὔρεσιν ἐργασίας, ἀποζημιοῦνται διὰ μετρίου ἡμερομισθίου, ἐργαζόμενοι αὐτοί, αἱ σύζυγοί των καὶ τὰ κοράσια των εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων των.

Γ'. Ὡς πρὸς τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ μέχρι τοῦδε πληρομένου στρεμματικοῦ φόρου καὶ τοῦ διὰ τοῦ νέου φορολογικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένου

Ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴρηται τὸ ἔδαφος τῆς γῆς εἶναι ἄγονον ἐντελῶς, οὐδὲν δυνάμενον νὰ παραγάγῃ ἄνευ ἀφθόνου λιπάσματος. Εὐκολωτάτη δὲ τούτου ἀπόδειξις εἰσὶ τὰ δηλωτικὰ τῆς εἰσαγομένης εἰς τὸν λιμένα τῆς Κύμης κόπρου. Ἐνεκα τοῦ λόγου τούτου καὶ ἕνεκεν τῆς αὐτόθι μικρᾶς τοῦ οἴνου ἀξίας αἱ ἄμπελοι τῶν δῆμων Κυμαίων καὶ Κοτυλαίων χαρακτηρίζονται γ' καὶ δ' ποιότητος, ὑποβαλλόμεναι μέχρι τοῦδε εἰς φόρον δρ. 2,50 τῆς γ' καὶ δρ. 1,50 τῆς δ' ποιότητος κατὰ στρέμμα ἤτοι δρ. 2 κατὰ μέσον ὄρον.

Διὰ τὴν σύγκρισιν τοῦ φόρου τούτου πρὸς τὸν νῦν ἐπιβαλλόμενον, ἐὰν μὲν ἡ παραγωγή ἀναβιθασθῇ εἰς 20 βαρέλας κατὰ στρέμμα, ὁ ἐπιβαλλόμενος νῦν φόρος ἐκ δραχμῶν 21,60 ἤτοι πρὸς λεπτά 2 ἐπὶ 1,080 ὀκάδων, εἶναι ὑπερδεκαπλάσιος τοῦ νῦν πληρονομένου, ἐὰν δὲ περιορισθῇ εἰς 15 βαρέλας, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὸν μέσον ὄρον τῆς παραγωγῆς, ὁ φόρος ἐκ δρ. 16,20 εἶναι ὀκταπλάσιος τοῦ μέχρι τοῦδε ἐπιβαλλομένου, καὶ ἂν εἴη περιορισθῇ μέχρι 10 βαρελῶν ὁ ἐκ δρ. 10,80 φόρος εἶναι πενταπλάσιος.

Δ'. Ὡς πρὸς τὴν διανομὴν τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαίωματος τῆς καταναλώσεως.

Πρὸ τῆς καταργήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἐγγείου φόρου, ὁ φόρος οὗτος ἐπληρόντο ἐπὶ τῆ βάσει πρωτοκόλλων τῆς τιμῆς τῶν σιτηρῶν, διαφορούσης οὐχὶ κατὰ νομοὺς ἢ ἐπαρχίας, ἀλλὰ κατὰ δήμους.

Διὰ τοῦ νόμου ΩΚΔ' τῆς 24 Ἀπριλίου 1880 περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1880 ὁ φόρος ἐπὶ τῆς σταφίδος προσδιωρίσθη διάφορος, ἀναλόγως τῆς ἀξίας αὐτῆς. «ἄρθρ. 1 ὁ ἐπὶ τῆς σταφίδος ἐγγειος φόρος διὰ μὲν τὰς ἐπαρχίας Καλαμῶν, Μεσσηνίας, Πυλίας, Ὀλυμπίας καὶ Ἠλείας ὀρίζεται δι' ἐκάστην χιλιάδα ἐνετικῶν λιτρῶν ἀνὰ δραχ. 13, δι' ὅλας δὲ τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας ἀνὰ δραχ. 12».

Ὁ πάγιος περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμος ἐν ἄρθρῳ 40 θέτει ὀρθῶς ὡς βάσιν τῆς φορολογίας τῶν ἀμπέλων τὸ ποσὸν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν συνήθη τιμὴν τῶν προϊόντων.

Ὁ φόρος ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν ἐπιβάλλεται ἐπὶ τοῦ ἐνοικίου καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς χωρητικότητος τῆς οἰκοδομῆς.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἐξαγομένων τοῦ Κράτους οἴνων ἐπιβάλλεται ἐγγειος φόρος πρὸς λεπτὰ 2 κατ' ὁκτὴν ἀδιακρίτως, ἐνῶ εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι ἅπαντες οἱ οἴνοι τῆς Ἑλλάδος δὲν ἔχουν τὴν αὐτὴν ἀξίαν.

Πρὸς εὐρεσιν τοῦ εἰσοδήματος, ἐφ' οὗ πρέπει νὰ ἐπιβάλληται ὁ φόρος (l' impôt est, en principe, assis sur le revenu) ἀνερευνᾶται ἡ ἀξία τῶν προϊόντων, καὶ ἐν ἐκ τῶν σκοπούμενων διὰ τοῦ κτηματολογίου εἶναι καὶ ἡ εὐρεσις τοῦ στοιχείου τούτου, ἥτοι τῆς ἀξίας τῶν προϊόντων πρὸς ἐπιβολὴν ἐπὶ τῆ βάσει αὐτῆς τοῦ φόρου. «Le cadastre est un inventaire constatant la contenance des biens-fonds, les divers genres d'exploitations, les revenus qu' ils produisent, et la va-

leur relative pour la quelle ils doivent être soumis à l'impôt foncier. L' évaluation du revenu comprend trois opérations 1o Classification. C' est la division en classes des différents genres de propriétés suivant la fertilité du terrain et la valeur du produit».

Καὶ τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τῶν οἴνων προσδιορίζεται ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ποσοῦ καὶ τῆς ἀξίας τῶν πωλουμένων οἴνων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ πληθυσμοῦ, ὃν παρεδέχθη τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς δικαίωματος καταναλώσεως ἐπὶ τῶν οἴνων.

Παραθέτω δὲ τὰ περὶ τούτου ἐν Γαλλίᾳ ἰσχύοντα :

«Ἡ κλίμαξ τοῦ ἐπὶ τῆς κυκλοφορίας τῶν ποτῶν δικαίωματος, ἣτις δὲν ὑπέστη μεταβολὴν τινα ἀπὸ τῆς 30 Δεκεμβρίου 1830 ἐδιπλασιάσθη διὰ τοῦ νόμου τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1871. Εἶναι δὲ διάφορος διὰ τοὺς οἴνους κατὰ τὰ διάφορα διαμερίσματα (departements) ἅτινα διαιροῦνται εἰς τέσσαρας τάξεις. Τὸ δικαίωμα κανονίζεται ἐκ τῆς τάξεως εἰς ἣν ἀνήκει τὸ διαμέρισμα, »εἰς ὃ ἀποστέλλεται ὁ οἶνος πρὸς κατανάλωσιν, καὶ προσδιορίζεται δι' ἐκάστην τάξιν κατὰ λόγον τοῦ μέσου ὄρου τῶν λιανικῶς πωλουμένων οἴνων καθ' ὅλην τοῦ διαμερίσματος τὴν περιφέρειαν· εἰς τρόπον ὥστε τὸ δικαίωμα εἶναι κατώτερον ἐν τοῖς οἰνοφόροις ἐπαρχίαις, ἐνθα ἡ ἀξία εἶναι μικρὰ, ἀνώτερον δὲ εἰς τὰς μὴ οἰνοφόρους, »ἐνεκεν τῆς ἐν αὐταῖς ἀνωτέρας τοῦ οἴνου ἀξίας.»

Τελευταῖον διὰ νόμου τῆς 9ης Ἰουλίου 1880 (ἄρθρ. 3) αἱ μὲν τάξεις περιωρίσθησαν εἰς τρεῖς, τὸ δὲ δικαίωμα τῆς κυκλοφορίας ἐλαττωθὲν καθ' 1]3 ὠρίσθη, διὰ μὲν τὰ διαμερίσματα τῆς Α' τάξεως εἰς 1 φράγκον τὸ ἑκατόλιτρον, ἥτοι τὰς 78 ὀκάδας, διὰ δὲ τὰ τῆς Β' τάξεως εἰς φρ. 1,50 καὶ διὰ τὰ τῆς Γ' εἰς φρ. 2.

Τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς κυκλοφορίας, ὅπερ καὶ μετὰ τὸν διπλασιασμόν του κατὰ τὸ 1871 εἶναι ἐν μέρει κα-

τώτερον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων οἴνων ἐπιβαλλομένου ἐγγείου φόρου, δὲν εἶναι διάφορον τοῦ τῆς καταναλώσεως, διότι τὸ δικαίωμα τῆς καταναλώσεως διαιρεῖται εἰς δύο κατηγορίας, εἰς δικαίωμα καταναλώσεως χονδρικῶς, ἤτοι ποσοτήτων ὑπὲρ τὰς 25 λίτρας (ἡκαδ. $19 \frac{1}{2}$) ὅπερ καλεῖται δικαίωμα κυκλοφορίας, (droit de circulation) καὶ εἰς δικαίωμα καταναλώσεως λιανικῶς, ὅπερ καλεῖται οὕτω (droit de consommation) οὐδέποτε δὲ πληρόνεται καὶ τὸ ἓν καὶ τὸ ἕτερον τῶν δικαιωμάτων τούτων διὰ τοὺς αὐτοὺς οἴνους. Μόνον δὲ τὸ δικαίωμα τῆς εἰσόδου (droit d'entrée) ὅπερ εἶναι ἐλάχιστον, κυμαινόμενον ἀπὸ 40 ἑκατοστῶν τοῦ φράγκου μέχρι φρ. 3 τὸ ἑκατόλιτρον, ἤτοι τὰς 78 ἡκάδας, εἶναι διάφορον τοῦ ἐπὶ τῆς καταναλώσεως δικαιώματος καὶ ἐπιβάλλεται ἐπὶ τε τῶν χονδρικῶς καὶ τῶν λιανικῶς πωλουμένων οἴνων, ἐπὶ τῇ βάσει ἐπίσης τῆς τιμῆς τῆς πωλήσεως αὐτῶν, ἐφ' ἧ βάσει σχηματίζονται αἱ τάξεις :

«Les droits auxquels sont soumis les vins, cidres, poirés et hydromels sont ceux de circulation, de détail et d'entrée. Le droit est, à proprement parler, un droit de consommation perçu sur les particuliers qui s'approvisionnent en gros; le droit de détail frappe, au contraire, l'approvisionnement en détail. Jamais la même quantité de boissons n'est atteinte par les deux taxes. Le droit d'entrées se cumule avec l'une ou l'autre dans les lieux sugets.»

Τὸ δικαίωμα τῆς λιανικῆς καταναλώσεως (droit de consommation) ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ οἴνου καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ἐπεβλήθη εἰς 10 τοῖς % ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς πωλήσεως, διὰ νόμου δὲ τῆς 17 Μαρτίου 1872 ἀνεβιβάσθη εἰς 15 τοῖς %, καὶ τελευταῖον διὰ νόμου τῆς 10 Ἰουλίου 1880 (ἄρθρ. 3) ἠλαττώθη εἰς $12 \frac{1}{2}$ τοῖς % ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῆς.

«Τὸ ἐπὶ τῆς λιανικῆς καταναλώσεως δικαίωμα ἀποτελεῖ πράγματι φόρον ἀναλόγως τῆς ἀξίας ἐπιβαλλόμενον. Εἶναι τὸ μόνον ἐπὶ τῶν ποτῶν δικαίωμα, ὅπερ παρουσιάζει τὸ πλεονέκτημα τοῦτο, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης τὸ μόνον διὰ τὸ ὅποιον τὸ πλεονέκτημα τοῦτο κατέστη ἐφικτόν. Διότι εἶναι εὐκόλον νὰ γνωσθῇ, τοῦλάχιστον κατὰ προσέγγισιν, ἡ ἀξία τῶν λιανικῶς πωλουμένων ποτῶν».

Τὸ δικαίωμα τῆς εἰσόδου καὶ τὸ δικαίωμα τῆς λιανικῆς καταναλώσεως τῶν οἴνων ἐδύνατο νὰ μετατραπῇ διὰ συμφωνίας εἰς ἓν δικαίωμα εἰσόδου (taxe unie aux entrées) πληρονόμενον κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν οἴνων, ἡ δὲ μετατροπὴ αὕτη κατέστη διὰ τοῦ νόμου τῆς 9ης Ἰουνίου 1875 ὑποχρεωτικὴ διὰ τὰς ἐχούσας πληθυσμὸν ἀνώτερον τῶν 10,000 ψυχῶν πόλεις. Ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο βασιζέται ἐπὶ τοῦ ποσοῦ καὶ τῆς ἀξίας τῶν πωλουμένων οἴνων. «Le tarif de la taxe unique doit être révisé périodiquement, dans toutes les villes rédimées, d'après la prix moyen de la vente en détail et d'après les quantités vendues par les débitants. Le prix moyen de la vente en détail est celui constaté dans l'arrogissement pendant les trois dernières années».

Εἶπον ἀνωτέρω ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπονοηθῇ, ὅτι εἰς τὸ ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τῶν οἴνων δικαίωμα ἐνυπάρχει καὶ ὁ ἐγγειος φόρος. Ἀλλὰ καὶ τούτου δοθέντος, πόσος ἔπρεπε νὰ ἦναι ὁ ἐγγειος φόρος;

Ὁ πωλούμενος οἶνος ἔχει ἐν γένει διπλασίαν τοῦ γλεύκους ἀξίαν. Ἐὰν ἐπομένως τὸ ἐκ λεπτῶν 6 ἐπιβαλλόμενον δικαίωμα καταναλώσεως θεωρηθῇ, ὡς τὸ δέκατον τῆς ἀξίας τοῦ πρὸς λεπτὰ 60 πωλουμένου οἴνου, ἐξ ὧν 4 μὲν λεπτὰ θεωροῦνται ὡς δικαίωμα καταναλώσεως, 2 δὲ λεπτὰ ὡς ἐγγειος φόρος, προκύπτει ἡ ἐξῆς ἀναλογία :

Γλεύκος πρὸς λεπτὰ 30, ἐγγειος φόρος λεπτὰ 2 ἢ

6,66 τοῖς % ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ γλεύκους, ἤτοι ἐπὶ τῆς ἀκαθαρίστου προσόδου.

Οἶνος πρὸς λεπτά 60, δικαίωμα καταναλώσεως λεπτά 4 ἤτοι 6,66 τοῖς % ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ πωλουμένου οἴνου, ὥστε ὁ ἔγγειος φόρος εἶναι ἴσος πρὸς τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς καταναλώσεως.

Ἐὰν δὲ τὸ ἐκ 4 λεπτῶν ἐπιβαλλόμενον δικαίωμα καταναλώσεως θεωρηθῇ ὡς τὸ δέκατον τῆς ἀξίας τοῦ πρὸς λεπτά 40 πωλουμένου οἴνου, ἐξ ὧν 2 μὲν λεπτά θεωροῦνται ὡς δικαίωμα καταναλώσεως, 2 δὲ λεπτά ὡς ἔγγειος φόρος, προκόπτει ἡ ἐπομένη ἀναλογία.

Γλεύκος πρὸς λεπτά 20, ἔγγειος φόρος λεπτά 2 ἢ 10 τοῖς % ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ γλεύκους, ἤτοι ἐπὶ τῆς ἀκαθαρίστου προσόδου.

Οἶνος πρὸς λεπτά 40, δικαίωμα καταναλώσεως λεπτά 2, ἤτοι 5 τοῖς % ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ πωλουμένου οἴνου, ὥστε ὁ ἔγγειος φόρος εἶναι διπλάσιος τοῦ ἐπὶ τῆς καταναλώσεως δικαιώματος.

Ἐὰν δὲ προβῇ τις κατωτέρω, μόνον ἔγγειον φόρον θέλει ἀπαντήσῃ οὐχὶ δὲ καὶ δικαίωμα καταναλώσεως.

Ἐν ἐπομένως ἐκ τῶν δύο· εἴαν μὲν εἰς τὸ ἐπὶ τῆς καταναλώσεως δικαίωμα ἐνυπάρχη καὶ ὁ ἔγγειος φόρος, ὁ δὲ ἔγγειος φόρος συνίσταται εἰς λεπ. 2 κατ' ὄκταν, εἰς τὰς πόλεις ἐκείνας, εἰς ἃς περιορίζεται τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς λεπτά 2 (ὅπερ ἀποτελεῖ τὸν ἔγγειον φόρον) δὲν ἐπιβάλλεται δικαίωμα καταναλώσεως. Ἐὰν δὲ δὲν ἐνυπάρχη εἰς τὸ δικαίωμα τῆς καταναλώσεως ὁ ἔγγειος φόρος, οὗτος ἐπιβάλλεται μόνον ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων τοῦ Κράτους οἴνων κατ' ἐξαίρεσιν ἀδικαιολόγητον.

Τοιαύτην ἀλλήλουχίαν παρουσιάζουσι τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια. Ἐὰν δὲ θελήσῃ τις νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰς δικονομικὰς αὐτῶν διατάξεις καὶ συγκρίνῃ ταύτας πρὸς τὰς ἀλλαγῆς ἰσχυούσας, δι' ὧν λαμβάνεται πρόνοια ὅπως μὴ φορολογῆται δις ὁ αὐτὸς οἶνος, ὅπως μὴ παρακωλύηται

ἡ κίνησις τοῦ ἐμπορίου τῶν οἴνων, ὅπως μὴ ἐπιβάλληται δικαίωμα ἐπὶ οἴνου φθαρέντος ἢ ἀπολεσθέντος, ὅπως πληρῶνηται τὸ δικαίωμα μετὰ τὴν πώλησιν τοῦ οἴνου καὶ ἀναλόγως τοῦ πωλουμένου ποσοῦ, καὶ ὅπως μὴ ἀνοίγηται στάδιον καταχρήσεων, εἴτε τῶν φορολογουμένων, εἴτε τῶν ὑπαλλήλων, θέλει θαυμάσει μὲν τὴν πρόνοιαν τοῦ ξένου νομοθέτου, ἀπορήσει δὲ διὰ τὴν ἀδιαφορίαν ἢ ἀνικανότητα τοῦ ἡμετέρου.

Κατὰ τὴν ἐπιβολὴν τῶν φόρων πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὅλα τὰ μέτρα ὅπως μὴ ἀποβαίη οὗτος καταθλιπτικὸς κατὰ τοῦ φορολογουμένου, ἢ δαπανηρὸς διὰ τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἀλλ' ἐξ ἑτέρου πρέπει νὰ κλείηται ἡ θύρα τῶν καταχρήσεων εἰς τοὺς ἱκανοὺς νὰ ὠφελῶνται ἐκ τῶν βαρέων φόρων καὶ τελῶν.

Ὁ διάσημος οἰκονομολόγος κ. Leon Say ἐν σπουδαιότητι αὐτοῦ ἐν τῇ γαλλικῇ Γερουσίᾳ ὁμιλίᾳ κατὰ τὴν 10 Δεκεμβρίου π. ἔ. ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1883 εἶπεν: «Κατ' ἀνάγκην τὸ Κράτος ἀναδέχεται καὶ ἔργα βιομηχανοῦ. Ἴδου ἐπὶ παραδείγματι ὁ καπνός. Λοιπὸν! εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι οὐδεὶς ἐδύνατο νὰ ἐκμεταλλεῖθῃ τὸν καπνὸν, ὅπως τὸ Κράτος. Καὶ εἶναι ἀναγκαῖον, λόγῳ τοῦ μονοπωλείου, τὸ Κράτος νὰ ἦναι σύναμα παραγωγός, βιομηχανὸς καὶ ἔμπορος».

Ὁ δὲ ἡμέτερος φορολόγος ἐλπίζει νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ οἴνου δικαίωμα διὰ μέτρων ἀτελῶν, καὶ τὸ τοῦ καπνοῦ διὰ τῶν σιγαροχάρτων καὶ τῶν κοπτικῶν τοῦ καπνοῦ μηχανῶν. Ὅτε ἐπρόκειτο νὰ ἐπιβληθῇ τὸ ἐπὶ τῶν παιγνιοχάρτων τέλος ἐδημοσίευσεν ἄλλοτε ποῖα μέτρα καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ λαμβάνονται πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἐπὶ τῶν παιγνιοχάρτων τέλους, καὶ παρετήρησα ὅτι ὁ τρόπος, καθ' ὃν τὸ τέλος ἐπεβάλλετο, δὲν ἐδύνατο νὰ ἐξασφαλίσῃ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου τὴν προσδοκωμένην ἐκ τοῦ τέλους τούτου πρόσοδον. Ὁ δὲ εἰσαχθεὶς εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους

διὰ τὸ 1883, δι' οὗ τὸ προϋπολογιζόμενον ποσὸν περι-
ρίζεται ἀπὸ δραχ. 150 χιλιάδων εἰς δραχ. 100,000, ἀπο-
δεικνύει ὅτι ἡ αὐξήσις τοῦ τέλους δὲν εἰσέρχεται εἰς τὸ
δημόσιον ταμεῖον.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ κύριον τῆς παρούσης θέμα, ἦτοι τὸν
ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου οἴνου ἐπιβαλλόμενον φόρον ἐκ λεπτῶν
2 κατ' ὄκταν, συμπεραίνω, ὅτι ὁ φόρος οὗτος μετὰ τὴν
κατάργησιν τοῦ στρεμματικοῦ φόρου εἶναι ἀδίκος, εἶναι
δὲ καὶ βαρὺς, διότι ἐπὶ τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος καὶ ἐπὶ
τῆς ἀνωτάτης παραγωγῆς ἀναλογεῖ πρὸς 38 καὶ 63 τοῖς
%, καὶ συγχρόνως εἶναι ἀνίσος, διότι δὲν ἐπιβάλλεται ἰ-
σολόγως τῆς ἀξίας τῶν οἴνων.

Ἡ κυβέρνησις, κατεχομένη ὑπὸ φορολογικοῦ πυρετοῦ,
οὐδένα τῶν θεμελιωδῶν κανόνων περὶ ἐπιβολῆς φόρων
τηρεῖ, παραβιάζει δὲ καὶ αὐτὸ τὸ ἀναγεγραμμένον ἐν τῷ
συντάγματι δημόσιον τῶν Ἑλλήνων δίκαιον περὶ τῆς ἴσης
διανομῆς τῶν φόρων, προκειμένου περὶ φόρων κατὰ τὴν
ἐπιβολὴν τῶν ὁποίων ἡ φορολογικὴ ἰσότης δύναται νὰ
εὐρεθῇ.

Καὶ τὸ κακὸν καταντᾷ σχεδὸν ἀθεράπευτον, ἀφοῦ οἱ
φόροι ἐπιβληθῶσιν. Ὁ καὶ ἀνωτέρω μνησθεὶς οἰκονομο-
λόγος κ. Say ἐν τῇ αὐτῇ ὁμιλίᾳ του εἶπε, προκειμένου
περὶ φόρων: «Messieurs, les impôts ont la vie dure, il
est plus difficile de les faire disparaître que de les
créer, ἦτοι οἱ φόροι ἔχουσι βίον διαρκῆ καὶ ἡ κατάργη-
σις των εἶναι δυσκολωτέρα τῆς ἐπιβολῆς των».

Σ. Γ. ΦΙΛΩΡΟΣ.

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ.

Γνωστὴ εἶναι ἡ ἐκ πολλῶν ἐθνῶν καὶ φυλῶν συγκρό-
τησις τῆς Αὐστριακῆς αὐτοκρατορίας. Ἄλλ' αἱ ἀναλο-
γίαι, τὰς ὁποίας τὰ διάφορα στοιχεῖα αὐτῆς ἔχουσι πρὸς

ἄλληλα μένουσι πάντοτε ἐκχρεμεῖς εἰς μελέτην. Βεβαίως
ἡ ἱστορικὴ ἐκάστου ἐθνολογικοῦ στοιχείου ἀνάπτυξις κέ-
κτηται ἰδιαιτέραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος ἐπιρροήν,
καθὼς καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἐκάστης τῶν ἠνωμένων χω-
ρῶν σημασία, χωρὶς νὰ λησμονήσωμεν τοὺς δεσμούς καὶ
τὰς διαιρέσεις τὰς ὁποίας ἡ θρησκευτικὴ ποικιλία δη-
μιουργεῖ εἴτε τὰς πολιτικὰς διαμάχας, τὰς ὁποίας ἡ κί-
νησις τοῦ διοικητικοῦ τῆς αὐτοκρατορίας μηχανισμοῦ
κατὰ πᾶν αὐτῆς βῆμα περιπλέκει. Ἐν τούτοις μεταξὺ
ὄλων τῶν ἐπόψεων, ὑφ' ἃς δύναται νὰ μελετηθῇ ἡ ἐσωτε-
ρικὴ κατάστασις τῆς Αὐστριακῆς αὐτοκρατορίας, ἡ ἐπο-
ψις τῆς γλώσσης παρέχει τὸν χαρακτηριστικώτερον ἐθνο-
λογικὸν τύπον.

Ἡ γλωσσολογικὴ ἐποψις ἐνησχόλησεν ἐπ' ἐσχάτων τὸν
κ. Schimmer κατὰ τὸ ἐκτὸς τῆς Οὐγγαρίας ἕτερον τῶν
δύο μεγάλων τμημάτων τῆς Αὐστριακῆς αὐτοκρατορίας,
τὸ ἰδίως Αὐστριακὸν μετὰ τῶν εἰδικῶν αὐτῷ παραρτημά-
των, τὸ ὁποῖον κατοικοῦμενον ὑπὸ 21,794,231 ἀνθρώπων
συνίσταται ἐκ τῶν ἐπομένων χωρῶν. Κάτω Αὐστρία,
Ἄνω Αὐστρία, Σαλτσβοῦργον, Στυρία, Καρινθία, Καρ-
νιόλη, Τεργέστη μετὰ τῆς περιφερείας τῆς, Γχοριζτ καὶ
Γραδίσκα, Ἰστρία, Τυρολία, Βοραλβέργη, Βοημία, Μο-
ραβία, Σιλεσία, Γαλικία, Βουκοβίνα, Δαλματία. Ἴδου
πῶς κλιμακῆδὸν ἐν ταῖς χώραις ταύταις διαμοιράζονται
αἱ λαλούμεναι γλώσσαι: Γερμανικὴ 8,008,864 ἄνθρω-
ποι. Βοημικὴ, μοραβικὴ καὶ σλοβακὴ 5,180,908. Πο-
λωνικὴ 3,238,534. Ἀνθινὴ 2,792,667. Σλοβινὴ 1,140,
304. Ἰταλικὴ 668,653. Σερβικὴ, κροατικὴ 563,615.
Ρουμουνικὴ 190,799. Μαγυαρικὴ 9,887.

Μεταξὺ τῶν γλωσσῶν τούτων ἡ γερμανικὴ ἐπικρατεῖ
ἐν τῇ κάτω Αὐστρίᾳ 2,100,874 ἄνθρωποι, ἡ βοημικὴ,
μοραβικὴ καὶ σλοβακὴ ἐν Βοημίᾳ 3,470,252, ἡ πολω-
νικὴ ἐν Γαλικίᾳ 3,058,400, ἡ ἀνθινὴ ἐν Γαλικίᾳ ἐπίσης
2,549,707, ἡ σλοβινὴ ἐν Καρνιόλῃ 447,366, ἡ ἰταλικὴ

ἐν Τυρολίᾳ 360,975, ἡ σερβικὴ καὶ κροατικὴ ἐν Δαλματία 440,259, ἡ ρουμανικὴ ἐν Βαχοβίνα 190,005, καὶ ἡ μαγυαρικὴ ἐν Βουκοβίνα ἐπίσης 9,887. Ἡ εἰδικὴ σημαντικότης ἐκάστης γλώσσης ἐντὸς τῶν κατοικούντων ἐκάστην χώραν πληθυσμῶν, ἐκτὸς τῆς μαγυαρικῆς γλώσσης ἣτις ἀπαντᾶται ἐν μόνῃ τῇ Βουκοβίνα ἔχει ὡς ἑξῆς :

Ἡ γερμανικὴ γλῶσσα περιλαμβάνει ἐν τῇ κάτω Αὐστρία 2,100,874 ἀνθρώπους, ἐν Βοημία 2,054,174, ἐν Στυρία 794,841, ἐν τῇ ἄνω Αὐστρία 748,080, ἐν Μοραβία 628,907, ἐν Τυρολίᾳ 432,062, ἐν Γαλικία 324,336, ἐν Σιλεσία 269,338, ἐν Καρινθία 241,585, ἐν Σαλτσβούργῳ 159,297, ἐν Βουκοβίνα 108,820, ἐν Βορελβέργῳ 101,197, ἐν Καρνιόλῃ 29,392, ἐν Τεργέστη καὶ τῇ περιφέρειᾳ αὐτῆς 5,141, ἐν Ἰστρία 4,779, ἐν Δαλματία 3,382, ἐν Γκορίτζῃ καὶ Γραδίσκᾳ 2,659. — Ἡ βοημικὴ, μοραβικὴ, σλαβικὴ γλῶσσα ἐν Βοημία 3,470,252, ἐν Μοραβία 1,507,328, ἐν Σιλεσία 126,585, ἐν κάτω Αὐστρία 81,257, ἐν Γαλικία 5,541, ἐν ἄνω Αὐστρία 3,821, ἐν Στυρία 2,512, ἐν Βουκοβίνα 1,738· παραλείπομεν τοὺς ἐν ταῖς λοιπαῖς χώραις μικροτέρους πληθυσμούς. — Ἡ πολωνικὴ γλῶσσα ἐν Γαλικία 3,058,400, ἐν Σιλεσία 154,887, ἐν Βουκοβίνα 18,251, ἐν κάτω Αὐστρία 2,270, ἐν Μοραβία 3,083, ἐν Βοημία 1303, κλπ. — Ἡ ἀνθινὴ γλῶσσα ἐν Γαλικία 2,549,707, ἐν Βουκοβίνα 239,690, ἐν Βοημία 1285, ἐν κάτω Αὐστρία 1028, κλπ. — Ἡ σλοβινὴ γλῶσσα ἐν Καρνιόλῃ 447,366, ἐν Στυρία 388,419, ἐν Γκορίτζῃ καὶ Γραδίσκᾳ 129,857, ἐν Καρινθία 102,252, ἐν Ἰστρία 43,004, ἐν Τεργέστη μετὰ τῆς περιφέρειας 26,263, ἐν τῇ κάτω Αὐστρία 1611, κλπ. — Ἡ Ἰταλικὴ γλῶσσα ἐν Τυρολίᾳ 360,975, ἐν Ἰστρία 114,291, ἐν Ἰστρία 114,291, ἐν Τεργέστη μετὰ τῆς περιφέρειας 88,887, ἐν Γκορίτζῃ καὶ Γραδίσκᾳ 73,425, ἐν Βορελβέργῳ 1427, κλπ. — Ἡ σερβικὴ, κροατικὴ ἐν Δαλματία 440,259, ἐν Ἰστρία 121,732, ἐν κάτω Αὐστρία 1,005, κλπ. — Ἡ

ρουμανικὴ ἐν Βουκοβίνα 190,005, ἐν Μοραβία 473, ἐν Γαλικία 276, κλπ.

Ἐπὶ τὴν ἐποψίν τοῦ ἀπὸ τῶν γλωσσῶν ἐθνικοῦ ἐν ἐκάστη χώρᾳ ἀνταγωνισμοῦ, παρατηροῦμεν ὅτι ἐπὶ τῶν 17 τῆς Αὐστρίας χωρῶν κατὰ ἐξ ἢ δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος ἢ ὁ ὑπάρχων εἶναι ἐλάχιστος, ἤτοι ἐν τῇ κάτω Αὐστρία 2,100,874 γερμανικὴ γλῶσσα, 61,257 βοημικὴ, μοραβικὴ, σλοβακὴ, 2,270 πολωνικὴ, κλπ., ἐν τῇ ἄνω Αὐστρία 748,008 γερμανικὴ γλῶσσα, 3,821 βοημικὴ, μοραβικὴ, σλοβακὴ, κλπ., ἐν Σαλτσβούργῳ 159,297 γερμανικὴ γλῶσσα, 326 βοημικὴ, μοραβικὴ, σλοβακὴ, κλπ., ἐν Βορελβέργῳ 101,197 γερμανικὴ γλῶσσα, 1,427 ἰταλικὴ, κλπ., ἐν Καρνιόλῃ 447,366 σλοβινὴ γλῶσσα, 29,392 γερμανικὴ, 317 Ἰταλικὴ κλπ., ἐν Δαλματία 440,259 σερβικὴ, κροατικὴ, 27,305 ἰταλικὴ, 3,382 γερμανικὴ. — Ὁ μεγαλειότερος ἀνταγωνισμὸς ἀπαντᾶται ἐν Βοημίᾳ, ἐν τῇ ὁποία ἀντιτάσσεται ἡ γερμανικὴ γλῶσσα 2,054,174 κατὰ τῆς βοημικῆς, μοραβικῆς, σλοβακῆς 3,470,252, καὶ ἐν Γαλικίᾳ, ἐν τῇ ὁποία ἀντιτάσσεται ἡ πολωνικὴ γλῶσσα 3,058,400 κατὰ τῆς ἀνθινῆς 2,549,707, λαμβανούσης μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ τῆς γερμανικῆς 324,336. Κατόπιν ἔρχονται οἱ λοιποὶ ἀνταγωνισμοὶ ἤτοι ἐν Μοραβίᾳ, βοημικὴ, μοραβικὴ, σλοβακὴ γλῶσσα 1,507,328 καὶ γερμανικὴ 628,907, ἐν Στυρίᾳ γερμανικὴ γλῶσσα 794,841, καὶ σλοβινὴ 388,419, ἐν Καρινθίᾳ γερμανικὴ γλῶσσα 241,585 καὶ σλοβινὴ 102,252, ἐν Τυρολίᾳ γερμανικὴ γλῶσσα 432,062 καὶ ἰταλικὴ 360,975, ἐν Σιλεσίᾳ γερμανικὴ γλῶσσα 269,338, βοημικὴ, μοραβικὴ, σλοβακὴ 126,385 καὶ πολωνικὴ 154,887, ἐν Βουκοβίνα ἀνθινὴ γλῶσσα 239,690, ρουμανικὴ 190,005 καὶ γερμανικὴ 108,820.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ.

Α'.—Μεγάλη ἐξεγείρεται ἡ ἀπορία πῶς, οἱ ἀντιπρόσωποι τοὺς ὁποίους ἐκλέγει ὁ δῆμος διὰ τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐπιτήρησιν τῶν ὑποθέσεων αὐτοῦ, θεωροῦνται ὑπὸ τῆς ἐν ἰσχύϊ νομοθεσίας ὀλιγώτερον ἀξιοὶ ἐμπιστοσύνης τῶν ἐφημέρων καὶ ἑτεροκινήτων ἐκείνων ὑπαλλήλων, τοὺς ὁποίους ἀναβιβάζει εἰς τὴν διοίκησιν τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ νομοῦ ἢ ραδιουργία μεθ' ὄλων τῶν συναφῶν αὐτῇ ἰδιοτήτων, τὰς ὁποίας παραλείπομεν, διότι εἶναι πασίγνωστον ἐν Ἑλλάδι θέμα.

Πρόκειται περὶ ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ δήμου ; πρέπει νὰ ἀποφασίσῃ ὁ νομάρχης. Πρόκειται νὰ ἀποκτήσῃ ἀκίνητόν τι ὁ δῆμος ; πρέπει νὰ δώσῃ τὴν ἀδειαν ὁ νομάρχης. Ἄλλ' ὑπάρχει ἀνάγκη διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ δήμου ; πρέπει νὰ τὸ ἐπιτρέψῃ ὁ νομάρχης. Ἐκαστος πολίτης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνοικιάσῃ τὰς προσόδους του, ὁ δῆμος εἶναι σύνολον πολιτῶν, καὶ ὁμως ἔχει ἀνάγκην ἀδείας τοῦ νομάρχου διὰ νὰ ἐξασκήσῃ τὸ φυσικὸν δικαίωμά του. Ὑποθέσατε ὅτι δῆμος τις ἔχει δάσος· πρέπει νὰ περιμένῃ ἀπὸ τὰς ἀποφάσεις τοῦ νομάρχου πῶς νὰ διαχειρισθῇ αὐτὸ. Ὑποθέσατε ὅτι ὁ δῆμος ἀδικεῖται· πρέπει νὰ λάβῃ τὴν ἀδειαν τοῦ νομάρχου ἵνα δικαστικῶς προστατευθῇ. Οὐδὲ κληρονόμος δύναται νὰ γείνη ὁ δῆμος, ἐὰν δὲν συγκατανεύσῃ τὸ νομαρχιακὸν δοκοῦν ! Ἦθελεν εἶσθαι φορτικὸν νὰ προχωρήσῃ ἢ παραιτέρω ἀπαρίθμησις τῶν κατὰ πᾶν βῆμα ἐξαρτήσεων τοῦ δήμου ἐκ τῆς γραφειοκρατίας τοῦ διοικητοῦ. Δὲν ὑπάρχει δῆμος, τοῦ ὁποίου οἱ ἄρχοντες δὲν καλοῦνται ὑπὸ τῆς ἰσχυροῦς νομοθεσίας νὰ κύψουν τὸ γόνυ ἐνώπιον τοῦ εὐτελεστεροῦ ὑπαλλήλου, τὸν ὁποῖον ἢ κεντρικὴ διοίκησις μεταχειρίζεται. Ἀναγνώσατε τὸ ἄρθρον 119 καὶ ἐπ. τοῦ περὶ δήμων νό-

μου τῆς 27 Δεκεμβρίου 1833, καὶ ἔπειτα ὁμολογήσατε τί ἀπομένει διὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς ἐν τῷ δημοτικῷ ὀργανισμῷ μεγάλης κοινωνικῆς ἀποστολῆς.

Ἡ ἐκτεθεῖσα μάλιστα χρονολογία τοῦ 1833 ἔχει ἰδιαιτέραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου σημασίαν, διότι φέρει κατὰ νοῦν τὸ σύστημα τῆς ὑποδουλώσεως, ὅπερ ἐφηρμόσθη ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τῆς θεμελιώδους παρεισάκτου ξενοκρατικῆς ἀρχῆς κατὰ τῶν δήμων καὶ τῶν κοινοτήτων, τῶν ὁποίων ἐλησημονήθησαν τὰ γενναῖα καὶ γόνιμα στοιχεῖα τῆς αὐτοτελοῦς κατὰ τοὺς προτέρους αἰῶνας ζωῆς. Μέγα μέρος τῶν ἀνωμαλιῶν, πρὸς τὰς ὁποίας κατὰ πᾶν βῆμα προσκόπτει ὁ δημοτικὸς καὶ διοικητικὸς τῆς Ἑλλάδος μηχανισμὸς, οὐδὲ τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ ἐξαιρουμένου, ὀφείλεται εἰς τὴν παραβίασιν τοῦ φυσικοῦ δικαίου τῶν Ἑλληνικῶν κοινοτήτων, τὸ ὁποῖον καὶ ἀπὸ φυλετικοῦ χαρακτήρος καὶ ἀπὸ ἱστορικῶν παραδόσεων ἐξήσκησαν αὐταί, ἐν τῇ περιόδῳ τῆς ζυμώσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῆς αὐτοβουλίας καὶ αὐτοενεργείας. Συναθροίζομεν ἤδη τὰς συνεπείας τῆς μεταφυτευθείσης ἐν Ἑλλάδι ξενοκρατικῆς ἀρχῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξωμοιώθησαν, οἱ μὲν δήμοι πρὸς ἀνηλίους καὶ ἀνικάνους, οἱ δὲ διοικηταὶ καὶ οἱ κυβερνῆται πρὸς κηδεμόνας ἀπὸ θείου τρόπον τινὰ δικαιομάτος. Οἱ κηδεμονευόμενοι ἐδέθησαν εἰς χειροπέδας, τυφλοὶ δὲ κηδεμονεύοντες ὀδηγοῦσιν εἰς ὁδὸν τὴν ὁποίαν ἐντελῶς ἀγνοοῦν. Οὔτε βουλευμάτα, οὔτε ἐνέργειαι, οὔτε ἐποπτεῖται. Ὡς ἀπὸ τυφλῆς τύχης τὸ φέρον φέρει καὶ πρὸς κατήφορον ὀδηγεῖ. Μένει δὲ νὰ ἴδωμεν ἕως ποῦ.

Ἄλλ' ἐνῷ τοιαύτη εἶναι ἡ κατάστασις, ἐκ πολλῶν συμπτωμάτων ἀγόμεθα νὰ πιστεύωμεν, ὅτι αἱ λαϊκαὶ ἰδέαι ἤρχισαν νὰ ὠριμάζωσιν. Ὑπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν πίεσιν τῶν δημοτικῶν ὀργανισμῶν αἱ ζωτικαὶ δυνάμεις τοῦ ἔθνους, αἱ κινούμεναι ἐν τοῖς δημοτικοῖς καὶ κοινοτικοῖς διαμερίσμασιν, ἐπὶ τέλος θέλουσι καταρίψει τὸ παραπέτασμα, καὶ ἡ χειραφέτησις τῶν δήμων θὰ καταστῇ πολὺ ταχέως ζή-

τημα πρώτης ανάγκης. Κατάργησις τῆς διοικητικῆς κηδεμονίας ἐπὶ τῶν δήμων, ἰδοὺ τὸ σύνθημα τὸ ὅποιον εἶναι διωρισμένον νὰ ἔνωσῃ ὅλους τοὺς δημοτικοὺς ἀνδρας πρὸς τὸν σκοπὸν.

Ἄλλ' ἐνῶ προσδοκῶμεν ἐκ λίαν προσεχοῦς μέλλοντος τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἰκανότητος τῶν δήμων νὰ ἀποφασίζωσι περὶ τῶν ἰδίων ὑποθέσεων, δὲν ἐνοοῦμεν ν' ἀφήσωμεν ἄνευ ἀπαντήσεως καὶ τὴν, ἐν τῷ διαστήματι τῆς παρελθούσης πεντηκονταετίας, διαμορφωθεῖσαν ὑποπτον ἰδέαν ὅτι οἱ δήμοι, ἐκ παροδικῶν ἔστω τῆς ἐποχῆς λόγων, δὲν δύνανται νὰ φέρωσι τὴν εὐθύνην τῆς αὐτοενεργείας. Διότι ὑπάρχει τρόπος νὰ ὀργανισθῶσι δύο βαθμοὶ δικαιοδοσίας ἐν τοῖς πράγμασι τῶν δήμων, ἀνάλογοι πρὸς τοὺς ἐν τῇ δικαστικῇ ἐξουσίᾳ λειτουργοῦντας. Τί π. χ. ἐμποδίζει, ἵνα τὸ μὲν συμβούλιον τοῦ δήμου ἀποφασίζῃ, τὸ δὲ συμβούλιον τῆς ἐπαρχίας δικάζῃ, ὡς ἐφετεῖον τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ; Τοιοῦτοτρόπως δύο ἔλεγχοι, καὶ προκειμένου περὶ λαϊκῆς ἐνεργείας ὁ Λαὸς τοῦ δήμου ὑποχωρεῖ εἰς τὸν Λαὸν τῆς ἐπαρχίας, κανονιζομένων τῶν δημοτικῶν πραγμάτων ἀπὸ μεγαλειτέρας ἐπόψεως τῆς ἐν κοινῷ ζωῆς.

Ἡ μεταρρυθμίσις αὕτη εἶναι ἐκ τῶν εὐκολώτερον δυναμένων νὰ συντελεσθῶσιν ἄνευ μεγάλης τῶν κειμένων νόμων ἀνακινήσεως. Τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ἐκδίδουσιν ἀποφάσεις, συντάττουσι βουλευματα, διατυποῦσι γνωμοδοτήσεις καὶ διαβιβάζουσιν εὐχάς. Μεταξὺ τῶν τετραπλῶν αὐτῶν καθόντων, ἀρκεῖ νὰ εὐρυνθῇ ὁ κύκλος τοῦ πρώτου. ἵνα περιλάβῃ τὸν δεῦτερον τῆς δικαιοδοσίας βαθμὸν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Τοῦτο εἶναι ἄξιον νὰ ἐνασχολήσῃ ὅλους ἐκείνους, οἵτινες πονοῦσι διὰ τὴν δυσαρμονίαν, ἣτις ἀπὸ τῆς κυβερνήσεως τῆς ἐπικρατείας μέχρι τῆς κυβερνήσεως τοῦ δήμου λυμαίνεται τὴν Ἑλλάδα.

Β'.—Κατὰ τὴν 12 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ὁ πρόεδρος τοῦ δη-

μοτικοῦ συμβουλίου τῶν Παρισίων, εὐχαριστῶν τὰ μέλη αὐτοῦ διὰ τὴν ἐκ νέου ἐκλογὴν του, ἐπεθεώρησεν ἐν τῷ λόγῳ του τὰ θέματα, τὰ ὅποια αἱ ἀνάγκαι τῆς κοινωνίας ἔθετον ὑπὸ τὴν μελέτην τοῦ συμβουλίου κατὰ τὴν ἀρχομένην δημοτικὴν περίοδον. «Τὸ νέον δημοτικὸν ἔτος, εἶπε, θέλει διακριθῇ ἀπὸ σπουδαιοτάτων συζητήσεων. Ἡ ἐλάττωσις τῆς τιμῆς τοῦ φωταερίου, ἡ ἀναθεώρησις τοῦ συμπλέγματος τῶν λεωφορικῶν καὶ ἵπποσιδηροδρομικῶν γραμμῶν, ὁ ὀριστικὸς ὀργανισμὸς τῶν σχολικῶν ταγμάτων, ἡ ὑγιεινὴ βελτίωσις τῶν Παρισίων, ὁ Μητροπολιτικὸς σιδηρόδρομος αὐτῶν, τὸ ζήτημα τῆς εὐθηνίας τῶν ἐνοικίων, θέλουσιν ἐνασχολήσει τὰς διασκέψεις σας». Ἐχει τι ἐπιβλητικὸν τῶντι ἡ τοιαύτη ἀπογραφὴ δημοτικῶν θεμάτων, ἀναγομένων εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πόλεως. Δὲν πρόκειται περὶ προσωπικῶν ἀπολαύσεων, περὶ διορισμῶν καὶ χαρίτων. Πρόκειται περὶ γενικῶν μέτρων, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιδιώκεται ὁ προβιβασμὸς τοῦ δήμου εἰς τὴν κλίμακα τῆς ἀνθρωπίνης τελειότητος.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐν τῇ Γαλλικῇ Βουλῇ συζητεῖται ὁ νέος τῶν γαλλικῶν δήμων διοργανισμὸς. Μένει δὲ νὰ ἴδωμεν κατὰ πόσον τὸ ἀποκεντρωτικὸν τῆς ἐλευθερίας πνεῦμα θὰ κατορθώσῃ τὴν χαλάρωσιν τῶν βαρέων δεσμῶν, μὲ τὰ ὅποια τὸ ἀπ' αἰῶνος λυμαινόμενον τὸν γαλλικὸν Λαὸν συγκεντρωτικὸν σύστημα πιέζει τὰς πράγματι δημοτικὰς ἐλευθερίας.

Ἐὰν ἀπὸ τῆς Γαλλίας μεταβῶμεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, παρατηροῦμεν ὅτι νέος ἐπίσης διοργανισμὸς παρασκευάζεται ἐνώπιον τοῦ ἀγγλικοῦ Κοινοβουλίου σχετικῶς πρὸς τὴν τοπικὴν διοίκησιν. Τὴν ἰδιαιτέραν τοῦ Κοινοβουλίου προσοχὴν πρόκειται νὰ ἐλκύσῃ ὁ δημοτικὸς ὀργανισμὸς τῆς πόλεως τοῦ Λονδίνου. Κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα, ἡ τοπικὴ διοίκησις τοῦ Λονδίνου διαιρεῖται μεταξὺ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τοῦ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς ἀχανοῦς αὐτῆς πόλεως Ἄστεως καὶ διαφόρων ἐπιτροπῶν, ἐξ ὧν ἐκά-

στη ἀναφέρεται εἰς εἰδικὸν κλάδον δημοτικῶν ἀναγκῶν καὶ ἔργων. Ἦδη ὁ δημοτικὸς πυρὴν τοῦ Ἄστεως πρόκειται νὰ ἐπεκταθῆ καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν τοῦ Λονδίνου καὶ νὰ συγχωνεύσῃ ἐν ἑαυτῷ πᾶσαν εἰδικὴν κοινοτικῶν ἔργων ἐπιτροπήν. Ἡ ἀγγλικὴ πρωτεύουσα θὰ ἀποτελέσῃ ἰδιαιτέραν διοικητικὴν μονάδα, διαιρουμένην εἰς τμήματα, τῶν ὁποίων ἕκαστον θέλει πέμπει εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτοῦ. Τὸ ἀρχαῖκόν λοιπὸν Σωματεῖον τοῦ Ἄστεως τοῦ Λονδίνου θέλει μεταβληθῆ, ἐπεκτεινομένης τῆς σφαίρας του καὶ τροποποιουμένων τῶν ἱστορικῶν του διπλωμάτων. Ὁ λόρδος Δήμαρχος δὲν θὰ ἐκλέγεται τοῦ λοιποῦ διὰ ψηφοφορίας τριῶν ἢ τεσσάρων βαθμῶν, ἀλλὰ θὰ ἐκλέγεται ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου. Ἐκείνη ἡ ἰδιαιτέρα τάξις τῶν ἰσοθίων τρόπον τινὰ συμβούλων, οἵτινες τόσῃ ἐπιρροὴν ἀσχοῦσιν ἐπὶ τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου τοῦ Ἄστεως, πρόκειται νὰ ὑποταχθῆ εἰς τὸν ἐκλογικὸν νόμον τῆς ἀνανεώσεως. Καὶ ἡ δημοτικὴ ἀστυνομία τοῦ Λονδίνου, ἡ ὡς γνωστὸν περιοριζομένη ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ κεντρικοῦ Ἄστεως, πρόκειται ἤδη νὰ συγχωνευθῆ ἐν τῇ μεγάλῃ τῆς πόλεως τοῦ Λονδίνου Ἀστυνομίᾳ, τὴν ὁποίαν διευθύνει ἡ τῆς ἐπικρατείας Κυβέρνησις. Μένει νὰ ἴδωμεν κατὰ πόσον αἱ δυνάμεις τῶν παλαιῶν τῆν Ἀγγλίας ὀργανισμῶν θέλουσιν ἀντιταχθῆ κατὰ τῶν ἐφόδων τοῦ μεταρρυθμιστικοῦ πνεύματος.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε εἰρημένων παρατηρεῖ τις, ὅτι ἡ ἰδέα τοῦ δημοτικοῦ ὀργανισμοῦ εἶναι θεθειμένη ἐπὶ τῆς τραπέζης τῶν κοινοβουλευτικῶν συζητήσεων κατὰ τὰ δύο μᾶλλον προπορευόμενα ἔθνη τῆς Δύσεως. Ἡ Ἀγγλία μὲ τὸ ἀποκεντρωτικὸν τῆς σύστημα, ἡ Γαλλία μὲ τὸ συγκεντρωτικὸν τῆς, διατελοῦσαι εἰς ἀδιάλειπτον ἐπικοινωνίαν ἰδεῶν, θέλουσι βεβαίως συναντηθῆ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς δημοτικῆς ἰδέας, κατὰ τὸ μέτρον τὸ ὁποῖον αἱ γενικαὶ ἀνάγκαι αὐτῆς καὶ αἱ τοπικαὶ περιστάσεις δύναν-

ται πρὸς ἑκατέραν τῶν ἐπικρατειῶν νὰ ἐπιτρέψωσι. Ἐκ τῶν μεγάλων συζητήσεων, αἵτινες πρόκειται νὰ ἀναπτυχθῶσιν ἐν τῷ ἀγγλικῷ Κοινοβουλίῳ καὶ ἤρχισαν ἤδη ἀναπτυσσόμεναι ἐν τῷ γαλλικῷ, πολλὰ μαθήματα δύναται νὰ ἀντλήσῃ ἡ Ἑλλάς, διὰ τοῦτο ἔχομεν δι' ἐλπίδος, ὅτι δὲν θέλουσι λείψει αἱ εἰδικαὶ μελέται καὶ παρ' ἡμῖν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΑΓΝΗΣΙΤΟΥ ΕΝ ΜΙΚΡᾳ ΑΣΙΑ.

Πρόκειται περὶ τοῦ εἶδους ἐκείνου τοῦ μαγνησίτου, ἐκ τοῦ ὁποίου κατασκευάζονται αἱ μικραὶ τῆς πολυτελείας καπνοσύριγγες (πίπαι) καὶ τὸ ὁποῖον παρὰ Γάλλοις ὀνομάζεται διὰ τὴν λευκότητά αὐτοῦ «ἀφρός τῆς θαλάσσης». Εἶναι ὕλη κατ' ἐξοχὴν εὐγλυπτος, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ τέχνη χαράττει λεπτότατα σχεδιάσματα. Ἀφ' ἐνὸς δὲ ἡ τέχνη καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ σπανιότης τῆς ὕλης καθιστῶσι τὰ προϊόντα τῆς βιομηχανίας ταύτης ἐπαισθητῶς ἀκριβά. Ὑπάρχουσι πολλὰ εἶδη μαγνησίτου, καὶ ὁ Ἑλληνικὸς νόμος, μεταξὺ τῶν ἀντικειμένων τὰ ὁποῖα κατατάσσει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὀρυχείων, διαφυλάττει ἰδιαιτέραν θέσιν διὰ τὸ σήπιον καὶ τὸν μαγνησίτην. Ἀπαντᾶται καὶ ἐν Ἰσπανίᾳ πλησίον τῆς Μαδρίτης, ἐν Γαλλίᾳ πέριξ τῶν Παρισίων, ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ τὸ Πεδεμόντιον, καὶ ἀλλαχοῦ. Ἀλλ' ἡ ποιότης τῶν εἰδῶν τούτων ἀπεδείχθη ἄχρηστος πρὸς τὴν εἰρημένην βιομηχανίαν, ἥτις (ἀνεξαρτήτως τῶν παραποιήσεων αἱ ὁποῖαι καὶ κατ' αὐτὴν συμβαίνουσι ὡς κατὰ τόσας ἄλλας) ἀποκλειστικῶς προμηθεύεται τὴν πρῶτην αὐτῆς ὕλην ἐκ τῶν πλησίον τῆς ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ πόλεως Ἐσκι-Σχεῖρ ὀρυχείων.

Ἦδη πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους τὰ ὀρυχεῖα ταῦτα τοῦ μαγνησίτου (ἀφροῦ τῆς θαλάσσης) ἐκκαλλιεργοῦντο. Ἐν γένει τὰ περίχωρα τῆς θέσεως αὐτῶν σχηματίζουσι κοιλάδα ἐπιμήκη, ἥτις ἐχρησίμευσεν πιθανῶς ὡς κοίτη μεγάλης λίμνης ἀποξηραμένης ἤδη, διότι ὁ μαγνησίτης ἀναμειγμένος μετὰ χονδρῆς ἄμμου εἶναι τοποθετημένος καθ' ὅλην τὴν περίμετρον ἐπὶ βράχων συμπαγῶν καὶ ἐπὶ γῆς ἐρυθρωπῆς. Τὰ ὄρεινα στρώματα τοῦ μαγνησίτου ἔχουσι κλίσιν 45 βαθμῶν περίπου. Μεταξὺ

δὲ δύο σειρῶν στρογγύλων χαλίκων, ἐνίοτε διακοπτομέ-
νων ὑπὸ στρώματος γῆς, ἀπαντᾶται πάντοτε στῶμα
μαγνησίτου τῆς θαλάσσης ἀφροῦ, ὅστις πολλάκις ἐμφα-
νίζεται καὶ ὡς περικάλυμμα χονδρῶν χαλίκων.

Ὁ μαγνησίτης ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὄρυχείου ὑγρὸς καὶ
μετὰ ἄλλων γηίνων καὶ ληθίνων στοιχείων συμμεμιγμέ-
νος, ἀκολούθως ξηραίνεται, καθαρίζεται καὶ ἐντὸς θηκῶν
τοποθετεῖται. Διὰ τὰς ἐργασίας ταύτας τῆς πρώτης σκευα-
σίας ὑπελογίσθη δαπάνη 1200 φλωρινίων τῆς Αὐστρίας
ἐπὶ 100 θηκῶν, διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ὁποίων ἀπαιτοῦν-
ται 15 ἐργάται ἐργαζόμενοι ἐπὶ δύο μῆνας. Ἐκάστη θήκη
εἶναι 30 δακτύλων μήκους, 8 πλάτους καὶ 15 1/2 ὕψους.
Ἐνῶ κατὰ τὸ 1855 ὑπελογίζοντο εἰς 3,000 αἱ ἐξαχθεῖ-
σαι ἐκ τῶν ὄρυχείων τῆς Ἑσκι-Σχεῖρ θῆκαι μαγνησίτου,
κατὰ τὸ 1870 ἀνέβησαν εἰς 9,500 καὶ κατὰ τὸ 1881 εἰς
11,000. Αἱ κατὰ μέσον ὄρον ἐπιτόπιοι τιμαὶ τοῦ προϊόν-
τος τούτου κατὰ θήκην ἐκυματίζοντο ἀπὸ τοῦ ἔτους 1873
μέχρι τοῦ 1881 εἰς 7 ἕως 11 1/2 τουρκικὰς λίρας ἤτοι
εἰς 160—250 νέας δραχμὰς, ἀναλόγως τῶν διαφόρων
ποιοτήτων τοῦ μαγνησίτου, αἵτινες δὲν εἶναι ὀλιγώτεροι
τῶν δέκα, ἐκάστη τῶν ὁποίων ὑποδιαιρεῖται εἰς τέσσαρας
κατηγορίας ὅσον ἀφορᾷ τὰς διαστάσεις τῶν ἐν ταῖς θή-
καις τεμαχίων. Ἡ πρώτη κατηγορία περιέχει 25—40
τεμάχια, ἡ δευτέρα 100—150, ἡ τρίτη 200—250 καὶ ἡ
τετάρτη 450—1500.

Τὸ ἐμπόριον τοῦ μαγνησίτου ἐνεργεῖται ἐν Κωνσταν-
τινουπόλει ὑπὸ 15 περίπου ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ
διευθύνεται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1855 ἰδίως πρὸς τὴν Βιέννην,
ἐκ τῆς ὁποίας προμηθεύονται αὐτὸν αἱ Ἠνωμένοι Πολι-
τεῖαι τῆς Ἀμερικῆς, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Γερμανία. Ἄλλοτε
ἢ ἐκ Βιέννης πρὸς τὴν Ἀμερικὴν ἐξαγωγή συρίγγων καὶ
ἄλλων πρὸς χρῆσιν καπνοῦ σκευῶν ἐκ μαγνησίτου κατε-
σκευασμένων εἶχε λάβει μεγάλας διαστάσεις. Ἄλλ' οἱ ἐ-
πελθόντες βαρεῖς τελωνιακοὶ ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς δασμοὶ
τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἐτροποποίησαν τοὺς ὄρους τῆς
Βιενναίας τῶν εἰδῶν τούτων ἐξαγωγῆς, σήμερον δὲ τὸ
πλεῖστον εἰσάγεται ἐκεῖ εἰς ὕλην ἀκατέργαστον, τὴν ὁ-
ποίαν αὐστριακοὶ τεχνῖται διασκευάζουσιν ἐπὶ τῆς ἀμερι-
κανικῆς γῆς.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΝ Τῷ ΔΕΚΑΤῳ ΤΟΜῳ.

Φυλ. 109^{ον} Μάρτιος 1882

	Σελ.
1. Πρωτοτοκία καὶ Ἄρρενογονία.....	3
2. Γεωργικαὶ Τέχναι ὑπὸ τοῦ κ. Α. Γ.....	6
3. Ἐργασίαι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Γ. ΦΛΩΡΟΥ.....	17
4. Τινὰ περὶ Μεταλλομαστευτικῆς ὑπὸ τοῦ κ. Π.....	24
5. Κληρονομικὴ Ἰσότης.....	28
6. Τελωνιακαὶ Εἰσπράξεις τοῦ 1881.....	31
7. Βουλευτικὴ Λογοδοσία Οἰκονόμου.....	33

Φυλ. 110^{ον} Ἀπρίλιος 1882

8. Συμμαχικοὶ μεταξὺ τῶν Ἐθνῶν Παράγοντες.....	49
9. Τιμὴ Γαιανθράκων ἐν Λονδίῳ.....	53
10. Δημόσιον Ταμεῖον τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Γ. ΦΛΩΡΟΥ.....	55
11. Ἐθνικὴ Τράπεζα καὶ Δημόσιον Ταμεῖον ὑπὸ τοῦ ΑΥΤΟΥ.....	65
12. Ἡ διὰ τοῦ Ἴππου Μέτρησις ἐν τῇ Μηχανικῇ ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Π.....	78
13. Πυρκαϊαὶ Θεάτρων.....	80
14. Βουλευτικὴ Λογοδοσία Οἰκονόμου.....	81

Φυλ. 111^{ον} Μάϊος 1882

15. Συμφέροντα τῶν Πενήτων.....	97
16. Παγκόσμιος Θερισμός.....	99
17. Ὁ Ἡλεκτρισμὸς ἐν τῇ Οἰνοποιίᾳ ὑπὸ τοῦ κ. Α. Γ.....	101
18. Νέαι τῆς Ἑλλάδος Ἐπαρχίαι ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Ι.....	103
19. Ἑβραϊκὸς Πληθυσμός.....	112
20. Ἐκπαίδευσις ἐν Αὐστρουγγαρίᾳ.....	113
21. Διόρυξις τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου ὑπὸ τοῦ κ. Π.....	116
22. Καθαριστικὴ τῶν Ἐλαίων Βιομηχανία ὑπὸ τοῦ κ. Δ.....	127
23. Βουλευτικὴ Λογοδοσία Οἰκονόμου.....	129

Φυλ. 112^{ον} Ἰούνιος 1882

24. Ἰσολογισμὸς μεταξὺ Γεννήσεων καὶ Θανάτων.....	145
---	-----

	Σελ.
25. Γαϊάνθρακες τῆς Κύμης ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Ι.	148
26. Βουλγαρικὸς Πληθυσμὸς.	154
27. Ἀξιωματικοὶ τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ.	155
28. Φορολογικαὶ Πληροφορίαι.	156
29. Ὑποβολὴ καὶ Ψήφισις Προϋπολογισμοῦ.	161
30. Σχολικὰ Ταμιευτήρια ἐν Γαλλίᾳ.	165
31. Εἰσοδήματα Χρηματικῶν Ἀξίων ἐν Παρισίοις καὶ ἐν Ἀθήναις.	168
32. Σινικὸν Διήγημα (Bastiat).	174
33. Βουλευτικὴ Λογοδοσία Οἰκονόμου.	177

Φυλ. 113^{ον} Ἰούλιος 1882

34. Δημόσιαι Ἀνάγκαι καὶ Χρέη.	193
35. Τελωνιακὴ Ἀντεκδίκησις.	197
36. Νέα ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Ἡπείρῳ Νόμιμα ὑπὸ τοῦ κ. Α. Σ.	206
37. Κηδεῖαι.	214
38. Στρατὸς τῆς Ἑλλάδος κατὰ Γῆν καὶ κατὰ Θάλασσαν.	218
39. Τράπεζα τοῦ Λαοῦ ἐν Μεδιολάνοις ὑπὸ τοῦ κ. Μ. .	220
40. Ἐργατικαὶ Ἀξιώσεις.	222
41. Βουλευτικὴ Λογοδοσία Οἰκονόμου.	225
42. Δημοδιδασκαλεῖα ἐν Γερμανίᾳ.	238
43. Ἀθηναϊκὰ Νομίσματα, Μέτρα καὶ Σταθμά.	240

Φυλ. 114^{ον} Αὐγουστος 1882

44. Περὶ Μεταναστάσεων.	241
45. Οἰκονομικὴ Κατάστασις ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Ι. ΣΑΡΙ-ΠΟΛΟΥ.	245
46. Οἰκονομικαὶ ἐν Γερμανίᾳ Σπουδαί.	252
47. Δημοτικὴ Δασμολογία ἐν Πάτραις ὑπὸ τοῦ κ. Μ. .	258
48. Κατωτάτη Ἐκπαίδευσις ἐν Ἰταλίᾳ.	261
49. Ἀγγλο-Γαλλο-Ἰταλικά Εἰσοδήματα καὶ Ἐμπορία.	262
50. Ταχυδρομικὰ ὑπὸ τοῦ κ. Α. Γ.	266
51. Νομισματικὰ Αἰγίνης.	269
52. Στρατιωτικὴ Παίδευσις ἐν ταῖς Σχολαίσις.	271
53. Δημοσιονομικαὶ Ἀρχαί.	276
54. Καταστατικαὶ περὶ Αἰγύπτου Πληροφορίαι.	279

Φυλ. 115^{ον} Σεπτέμβριος 1882

55. Πολεμικὰ Χρήματα.	289
56. Ἐμπορικὴ Ναυτιλία ὑπὸ τοῦ κ. Α. Γ.	292

	Σελ.
57. Περὶ Δημοσίων Κτημάτων.	301
58. Δημοτικὰ Καθυστεροῦντα.	310
59. Ἀξίαι Γαιῶν ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ κ. Α. Λ.	312
60. Δημοτικὴ Ἐκπαίδευσις ἐν Ἑλλάδι καὶ Πρωσίᾳ. .	318
61. Περὶ Ἐργοδηγῶν.	320
62. Ἱερογραφικὰ περὶ Ἐργασίας.	324
63. Διεθνεῖς Δαπάναι εἰς Ἴδρυσιν Φυλακῶν.	326
64. Προϋπολογισμὸς τοῦ 1882.	334

Φυλ. 116^{ον} Ὀκτώβριος 1882

65. Γενικαὶ περὶ παραγωγῆς Ἔννοιαι.	337
66. Καταστατικὴ Ὑγιεινῆς.	342
67. Διεθνεῖς Δαπάναι εἰς Ἴδρυσιν Φυλακῶν.	344
68. Ἀριστείδου Οἰκονομικὴ.	352
69. Διεθνεῖς Ταχυδρομικαὶ Ἐπιταγαὶ ὑπὸ τοῦ κ. Α. Γ. .	356
70. Περὶ Διαρκείας Γενεῶν.	361
71. Ἀλιευτικὴ Βιομηχανία ὑπὸ τοῦ κ. Μ.	363
72. Ἐργατικαὶ Ἀξιώσεις ἐν Ἰταλίᾳ.	368
73. Τηλεγραφικαὶ Εἰσπράξεις.	370
74. Δημοσία Πτώχευσις καὶ Χρεωκοπία.	372
75. Χρηματιστικὴ Ἀγορὰ Ἀθηνῶν.	378
76. Παραγωγὴ Ὀρυκτῶν ἐν Ἑλλάδι.	379
77. Ἀξίαι Γαιῶν ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ κ. Α. Λ.	381
78. Παραγωγὴ Δημητριακῶν Καρπῶν.	384

Φυλ. 117^{ον} Νοέμβριος 1882

79. Οἰκονομικο-πολεμικαὶ Ἔννοιαι.	385
80. Μονοπωλικὸν Νομοσχέδιον ἐπὶ τῆς Κοπῆς τοῦ Καπνοῦ. Ἀναγορὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς συνελεύσεως τῶν καπνοβιομηχανῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς πρὸς τὴν Βουλὴν.	392
81. Μονοπωλικὸν Νομοσχέδιον ἐπὶ τῆς Κατασκευῆς τῶν Σιγαροφύλλων. Ἀνακοίνωσις τῶν σιγαροφυλλοποιῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς πρὸς τοὺς βιομηχάνους τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀναγορὰ αὐτῶν πρὸς τὴν Βουλὴν.	400
82. Γεννήσεις, Γάμοι καὶ Θάνατοι ἐν Γαλλίᾳ τῷ 1880.	407
83. Ἐνός ἐν Αἰγύπτῳ Ἰπᾶλληλοι.	408
84. Τελωνιακὰ Εἰσπράξεις ὑπὸ τοῦ κ. Α. Γ.	410
85. Μεταναστευτικὸν Ρεῦμα πρὸς τὴν Ἀμερικὴν.	413
86. Περὶ Διαζυγίων.	415

Φυλ. 118^{ον} Δεκέμβριος 1882

	Σελ.
87. Ὁ Ἀριθμὸς 10	417
88. Οἰκονομικὰ Ἑλλάδος, Ρουμανίας καὶ Σερβίας ..	420
89. Σκέψεις περὶ τῆς Ἐμπορικῆς ἐν Ἑλλάδι Ναυτιλίας ὑπὸ τοῦ κ. I. N. ΘΕΟΦΙΛΑΤΟΥ	424
90. Μοναστηριακοὶ Προϋπολογισμοὶ καὶ Ἀπολογισμοί.	439
91. Ἡ λάβα τοῦ Βεζουβίου καὶ αἱ Ὀδοὶ τῶν Ἀθηνῶν. <i>Ἀναφορά τοῦ ΕΡΓΑΤΙΚΟῦ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ</i> τῶν ΔΙΘΥΟΓΡΑΦΩΝ πρὸς τὴν Βουλὴν	444
92. Φόρος ἐπὶ τῆς Καταναλώσεως τοῦ Οἴνου. <i>Ἀναφορά</i> τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεὶ οἰνοπωλῶν πρὸς τὴν Βουλὴν.....	450

Φυλ. 119^{ον} Ἰανουάριος 1883

93. Ἀθηναϊκὸν Πολίτευμα.....	465
94. Δημόσια Βοηθήματα εἰς Ἄπορα Δημοτικὰ Σχολεῖα ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Δ.	468
95. Ἡλεκτροσιδηροδρομοὶ	475
96. Μοναχοὶ ἐν Βελγίῳ.....	476
97. Προξενικὰ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γερμανίας ὑπὸ τοῦ κ. Π.	478
98. Τελωνιακκαὶ Εἰσπράξεις ὑπὸ τοῦ κ. A. Γ.	492
99. Ναυπηγία ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἀγγλίῳ.....	494

Φυλ. 120^{ον} Φεβρουάριος 1883

100. Ἀπεργικὸς Ὄργανισμός.....	497
101. Ἑγγειὸς Ἰδιοκτησία ἐν Ἰρλανδίᾳ.....	502
102. Τηλεγραφικὴ Συγκοινωνία	508
103. Τελωνιακαὶ Εἰσπράξεις ὑπὸ τοῦ κ. A. Γ.	512
104. Παγκόσμιος Παραγωγή Χρυσοῦ καὶ Ἀργύρου ..	513
105. Φορολογικὸν ἐπὶ τοῦ Οἴνου Νομοσχέδιον ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Γ. ΦΩΔΡΟΥ	516
106. Γλωσσολογικὴ τῆς Αὐστρίας Καταστατικὴ.	530
107. Δημοτικὴ Μεταρρύθμισις ὑπὸ τοῦ κ. N. Δ. ΚΑΛ- ΔΙΦΡΟΝΑ	534
108. Παραγωγή Μαγνησίτου ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ.....	538